

Charizmatická církev sjednocení?

Napsal: Aleš Franc

Brno, říjen 1998

Motto: Pouhý popis bludných nauk znamená jejich potření.

Eirénaios Lyonský

Chtěl bych poděkovat především svému bratru a příteli Vladimíru Bíbovi za jeho cenné připomínky, rady a informace, hojný materiál a za jeho věcný, střízlivý a konstruktivně kritický postoj už v začátcích této práce. Rovněž za upozornění na řadu chyb v prvotních verzích a pomoc při řadě formulací.

OBSAH:

Předmluva	4
Vysvětlení	4
Úvod	5
1. Co je KMS	7
2. Vize jednotné církve	8
3. Původ učení o institucionální jednotě	10
4. Odvozené vize	14
5. Prostředky k dosažení jednoty	17
6. Vedoucí úloha KMS	21
7. Jednání s denominacemi.	23
8. Charismatické a letniční	27
9. Co je vlastně jednota?	30
Závěr	32
Doslov	33
Několik slov	34
Použitá literatura a poznámky	36

Předmluva

Když jsem začínal psát tuto práci, měl jsem na vědomí, že se pouštím na velmi tenký led a že se možná po jejím přečtení bude mnohý křesťan cítit zraněn. Počítal jsem samozřejmě s tím, že se mohu dopustit chyb i s tím, že mohu být považován za někoho, kdo -byť nevědomky- ničí Boží dílo. Prosil bych proto čtenáře, aby tuto práci nepovažovali za snahu o diskreditaci Božích služebníků neboť představitelé KMS jednoznačně považují za své bratry v Kristu a chci vůči nim zůstat ve vztahu bratrské náklonnosti.

Ačkoliv jsem se snažil na celou věc dívat objektivně a s nadhledem, nezastírám, že jsem se v některých pasážích nevyhnul určité karikaci, či absurdizaci. Činil jsem to s plným vědomím proto, abych zvýraznil některé aspekty, které by jinak nemusely vyniknout. Tam, kde jsem se toho dopustil, činil jsem tak na základě pramenů, jejichž výklady jsem se snažil uvést do souvislosti.

Připouštím rovněž, že jsem v této práci, ať vědomě či nikoliv, zohlednil i své teologické pozadí. Jsem totiž členem letniční denominace, kterou považuji za Bohem chtěnou a její představitelé pro sebe považují za nositele apoštolského úřadu. Tento postoj nezastávám výhradně v pohledu na svoji denominaci. Zároveň jsem členem sboru, který jako první z naší denominace vstoupil do řad KMS a tudíž si myslím, že nehodnotím věci až z druhé ruky.

Chtěl bych rovněž zdůraznit, že to byla KMS, která nám (spolu s bratrem Vladimírem Bíbou) poskytla velké zázemí pro boj s myšlenkami homeopatie a rovněž tuto naši službu přikryla nedocenitelnou modlitební podporou, za což ji dodnes patří náš nevýslovný dík. Zároveň jsem vděčný KMS za mnoho dobrého, co jsem z její služby mohl osobně přijmout. Např. skrze vynikající biblické studie bratra Josefa Potočka, skvělé povídky bratra Pavla Dolejšího či povzbuzující svědectví mnoha bratří a sester.

Závěrem bych chtěl podotknout, že k této práci jsem nebyl veden žádným člověkem a k jejímu napsání jsem přistoupil až po mnohaměsíčních intenzivních modlitbách.

Vysvětlení

Vím, že pojem charizmatik je dnes chápán v nejrůznějším slova smyslu. Pro někoho je charizmatikem kterýkoliv probuzený křesťan, pro jiného příslušník určitého hnutí a někdo může za tímto označením cítit až pejorativní nádech. Budu-li tedy psát o "charizmaticích", chtěl bych hned na počátku tento název trochu vymezit.

Již na počátku je třeba uvést, že tato studie se nezmiňuje o charizmaticích v tom slova smyslu, ve kterém je známe asi nejčastěji. To jest křesťanech, kteří věří v křest Duchem svatým jako následnou zkušenost po svém obrácení a kteří zůstávají na půdě svých denominací. Ani o těch, kteří pocházejí ze svobodných sborů.

Studie, pokud pojem "charizmatik" používá, pojednává o charizmaticích, kteří jsou začleněni v Křesťanské misijní společnosti (dále KMS) nebo kteří sdílejí níže uvedená učení.

Případně se v této práci slovo "charizmatik" vyskytuje v citacích těch, kteří toto slovo použili, a proto by pro srozumitelnost bylo nemožné nahrazovat je pojmem jiným. Ve všech těchto případech se dá kontext pojmu ověřit v původním citovaném prameni.

Úvod

Bude církev posledních dnů institučně sjednocená? Jsou denominace omylem, který nyní, v poslední době, zanikne? Povstanou apoštolé, kteří se vymaní z rámce denominací a sjednotí církev pod institucí jednoho - naddenominačního či nendenominačního - vedení? Kdo má být vůdcem sjednocené církve a co se má stát s vůdci dosavadními? Na tuto a mnoho jiných otázek jsem se pokusil zodpovědět následující úvahou, vyplývající z citátů protagonistů KMS v České republice a některých citátů jimi uznávaných učitelů a proroků ze zahraničí.

Objevují se totiž publikace, které se snaží poukázat na snahu vůdců charismatického hnutí sjednotit církev pod jejich vedením. Jedná se však mnohdy o tendenční spisy, kritizující mimo jiné učení o "křtu v Duchu svatém" a z něho vyplývajících projevů. Fenomén "uchopení moci" naznačují pouze nepřímou, většinou jako projev duchovní pýchy těch, kteří "mají" (rozuměj křest v Duchu), a proto se cítí povoláni k vedení.

Učení, metody a cíle, které se s touto kritizovanou snahou pojí, zůstávají stranou a zatím se je nikdo z těchto oponentů nesnažil popsat.

Jakožto letniční křesťan se s některými z těchto "děl" nemohu ztotožnit, a to nejen z věroučného hlediska, ale i pro způsob argumentace, to je citací neověřených zdrojů a z nich vyplývajících demagogických závěrů. Jednou z nich je kniha Alfréda H. Pohla, "Proč jsem opustil jazykové hnutí", která obsahuje např. kapitolu "Možnost, že charismatické hnutí bude nástrojem k vytvoření prorokované světové ekumenické církve posledních dnů" (1).

Autor se zde seriózně nezabývá pojetím "charismatické" jednoty ani prostředky jejího uskutečňování, natož aby sledoval její cíl. Jako mnoho dalších však poukazuje na to, že pro mnohé charizmatiky se tato jednota stává důležitější než biblická pravda. Ve svém díle, kde mnoho munitce tvoří pomluvy a osobní názory pisatele, však cituje někoho, kdo si naší pozornosti zaslouhuje více. Je jím Vernon McGee, kterého čeští křesťané mohou znát i z vynikajících biblických úvah z rádia TWR.

"Dr. Vernon McGee nedávno v rozhlasovém vysílání poukázal na stanovisko jednoho charizmatika, který řekl, že v těchto posledních dnech Bůh položil své slovo stranou, aby přinesl sjednocení církvi! Je to smutný, velmi smutný den, kdy je třeba obětovat pravdu, aby se dosáhlo jednoty!" (2). Pohl dále spekuluje, že postoj, který nutí ve jménu jednoty zavírat ústa pravdě, může vést k ekuméně podle 17. kapitoly Zjevení.

Seriózně, byť jen okrajově, zmiňuje tuto skutečnost i D. R. McConnell ve své skvělé analýze hnutí Víry, kterou nazval "Jiné evangelium". Ač sám charismatický pedagog, který vyučoval na Oral Roberts Univerzity, snaží se odhalit našemu zraku jasnější perspektivy. Poukazuje na pozadí, které vedlo ke vzniku křesťanské, charismatické organizace "Network of Christian Ministries" a podle časopisu "The Network" cituje její cíle, které směřují k jednotě křesťanů. Patří k nim např. *"obnova církve k jednotě, moci a slávě, k plnému uvolnění služebností přebývajících v Těle - Církvi..."* (3).

Pokud jen trochu známe církevní dějiny, z nich zejm. dějiny koncilů, můžeme vidět, že největší brzdou opravdové a upřímné jednoty mezi křesťany, byly hereze. Dokonce i uzavření kánonu Písem Nového Zákona bylo motivováno obranou před falešným učením. Křesťané byli znovu a znovu vedeni k vytváření obranných mechanismů, což bylo kritizováno jako štěpení církve.

Každý, kdo po jednotě doopravdy touží, musí nutně narazit na rozdílnost učení a vypořádat se s ní. McConnell proto ukazuje na etický kodex, který charizmatičtí - z nichž některé obviňuje z hereze(!) - vytvořili, aby se - podle něho - vyhnuli kritice falešných učení a tedy i případné nejednotě.

Kodex je tvořen těmito body: *"Respektovat doktrinní rozdíly. Zachovávat a podporovat mezi vůdci v Síti ducha ochoty a připravenosti nechat se vzájemně poučovat. Mluvit o jiných služebnících... jen způsobem, který vzdělává. Respektovat při setkání s bratrem či sestrou, kteří tuto etiku porušují, postupy, které příkazuje Písmo"* (4). Tedy na první pohled nic špatného.

Avšak McConnell dále popisuje, co to prakticky znamená v případě, chce-li někdo korigovat bludné učení vůdce: *"Podle Síte biblický postup k nápravě doktrinních a etických přestupků především vyžaduje, aby provinivší se strana byla v soukromí konfrontována se svými žalobci. Tento postup je hlavně založen na Mt 18, 15-18"* (4).

Takovýto výklad autor nazývá "zacpáním úst". Podle tohoto výkladu si může kdokoliv veřejně kázat bludy, a pokud je významným vůdcem, nemůže být - v rámci zachování jednoty - bezprostředně veřejně napomenut. Např. kazatele, který veřejně šíří falešné učení, nemůže jiný kazatel kritizovat na místě - tj. též veřejně, nýbrž musí jej nejprve napomenout v soukromí.

Tím ovšem nemůže korigovat blud tam, kam byl cílen, totiž do mysli jeho posluchačů. Vedoucí církevní pracovník na jižní polokouli proto, dle tohoto výkladu, nemůže veřejně kritizovat autora bludných knih ze severní polokoule, pokud jej předtím nenapomene v soukromí, poté v doprovodu svědka, a nakonec před církví. Mezitím však bude mít jeho literaturou zamořenou církev. Je to něco podobného, jako kdyby ministr obrany nesměl po bombardování své země nařídít obyvatelstvu nasazení plynových masek dříve, pokud by nejprve v soukromí nepodal trestní oznámení na armádního generála státu, jenž dal k náletu příkaz.

Proto verše z Mt 18, 15-18 je dle McConnella možné uplatnit v rovině morální, nikoliv doktrinální. Nový Zákon obsahuje řadu míst, kde byli lidé pro chybné učení kritizováni veřejně (Ga 2,11-14, 1Tm 1,20, 3J 9-10).

Ať tak či onak, je zřejmé, že charizmatici si jednoty velmi cení a jsou pro ni schopni podstoupit opravdu mnoho. To, na co mnozí autoři poukazují a co je i v řadách sborů soustředěných v KMS zjevné, je skutečnost, že charizmatici pro dosažení jednoty nevidí učení jako podstatné. Vyvstává však jedna otázka. Je toto "přehlížení" učení skutečným důvodem jednoty nebo jde pouze o mechanismus, jak zabránit kritice doktrín, tedy rovněž učení, na kterých tato proklamovaná jednota stojí?

V následujících řádcích bych se chtěl věnovat zejm. několika aspektům jednoty pod patronací KMS a pokusit se odhalit, co si KMS pod jednotou představuje a na jakém učení tuto jednotu staví a rozvíjí.

Zaměříme se zejm. na následující body.

1. Co je vlastně KMS?
2. KMS a víra v institučně sjednocenou církev?
3. Kde má učení o jednotné instituci původ?
4. Rozvíjí KMS právě toto učení?
5. Jak chce KMS tuto jednotu budovat?
6. Kdo toto sjednocení vede?
7. Jaká je úloha denominací v této vizi?
8. Vede křest Duchem svatým k budování instituční jednoty?
9. Jak rozumí jednotě evangelikální církve?

Pozn. podtržení u jednotlivých citátů je přidáno pro zvýraznění

1. Co je KMS

Krátce před listopadem 1989 se vedoucí řady charismatických sborů rozhodli založit naddenominační organizaci pro koordinaci svých aktivit. Pod názvem "Křesťanská misijní společnost" byla v roce 1990 tato organizace oficiálně zaregistrována. Původně sdružovala charismatické protestanty i katolíky. Katolíci však záhy přestali ve vedení této společnosti pracovat.

Dnes je tvořena téměř sedmdesáti sbory z několika denominací (Apoštolská církev, Bratrská jednota baptistů, Církev bratrská, Českobratrská církev evangelická, Evangelická církev metodistická, Jednota bratrská a státem neregistrované denominace Křesťanská společenství).

Členství v KMS je dobrovolné, bez povinných příspěvků.

Od roku 1993 je KMS členem evangelické aliance v České republice.

Poslání

Sama KMS misii nekoná, jak by se podle názvu někomu mohlo zdát. Jejím posláním je budování jednoty zdola. Mezi hlavní aktivity KMS v tomto směru patří:

- rozvoj apoštolského úřadu
- vyučování církevních pracovníků
- vydávání prohlášení jménem církve k národu
- vydávání měsíčníku Život víry
- pořádat každý rok národní konferenci i s mezinárodními řečníky
- nový překlad Písma
- mobilizace církve k zástupnému vyznávání hříchů
- být svědomím vlažné a vyhaslé církvi
- hledat a naslouchat různým důrazům
- uzavírat duchovní smlouvy
- stát se předsíní institucionální a organizační jednoty církve

Struktura

KMS je koordinována Užším výborem, tvořeným vedoucími sborů různých denominací, kteří sem nejsou delegováni svými denominacemi, avšak své denominace zástupně reprezentují.

V UžV bývají jednotlivé denominace zastoupeny zpravidla po jednom členu, občas dvěma z Křesťanských společenství. Tajemník, tiskový mluvčí a šéfredaktor měsíčníku Život víry jsou rovněž členy Křesťanských společenství.

Krátká historie

70. léta vznikají skupiny křesťanů okolo Angličana žijícího v Německu, Johna McFarlana, který přijel do Čech

1979 - obrací se holešovický evangelický farář Dan Drápal

1984 - do Holešovic přicházejí noví lidé

1986 - do Prahy přijíždí evangelista hnutí Víry Henry Kashweka a záhy vzniká zárodek Vody života

1987 - Holešovický sbor je věroučně formován učiteli hnutí Víry Hartwigem Henkelem, Pavlem Neústupným a Wolfhardem Margiesem

1988 - pod vedením Runne Bränströma byla uspořádána 1. československá charismatická konference

1989 - vzniká KMS a končí spolupráce s Kostnickou jednotou

1990 - KMS pořádá veřejné evangelizace s australským evangelistou hnutí Víry, Stevem Ryderem

1991 - KMS pořádá evangelizace s učedníkem Dereka Prince, Maheshem Chavdou

1992 - KMS koordinuje celonárodní "Pochod pro Ježíše"

1993 - KMS se podílí na celosvětové satelitní evangelizaci "Pro Christ'93 "

1995 - KMS se podílí na druhé celosvětové satelitní evangelizaci "Global Mission with Billy Graham'95"

(historie citována dle Života víry 1/1990 a traktátu KMS)

2. Vize jednotné církve

Představitelé KMS věří, že v posledních časech bude církev jednotná, a to institucionálně. Šéfredaktor měsíčníku KMS cituje čelného představitele této společnosti: "*Dan Drápal řekl, že si není jist, zda to, že v době totality nedošlo ke spojení maninského společenství a letničních bylo požehnáním. "Na tělesné rovině jsem rád, ale vize jednotné církve v Československu se nevzdávám"*... (5).

Ještě zřetelněji lze tento postoj vyčíst z následujících slov stejného představitele. "*Nesmiřuji se vnitřně ani s existencí rozdělení na denominace, ani s myšlenkou, že duchovní jednota nepotřebuje žádný institucionální základ*" (6). Svůj vztah k vedení denominací autor rozvíjí následovně.

"*Na rozdíl od mnoha křesťanů jsem přesvědčen, že denominace nejsou něčím, co Pán Bůh chce. Mám za to, že je nanejvýš toleruje*" (6). "*Jsem přesvědčen o tom, že pokud už v nějaké denominaci jsme, stojí za to usilovat, aby... se do čela denominací dostali lidé, kteří mají nejvíce Božího zjevení. Nicméně pochybuji - a dějinná zkušenost mi dává za pravdu- že by se to někde mohlo trvale podařit*" (7).

Církev tedy má být jednotná institučně, avšak nikoliv na základě denominace, nýbrž na bázi apoštolského úřadu, který autor vidí mimo rámec denominace: "*Služba apoštola je vždy z principu naddenominační. Podobně jako služba proroka či učitele. Bůh dává tyto dary právě k sjednocení celého Těla Kristova...*"(8). "*...jednota církve má být výsledkem, nikoliv předpokladem apoštolské služby*" (9). Autor dále naznačuje, kým by onen apoštol mohl být.

"*Budu teď do jisté míry osobní. Už mnoho let mi někteří lidé - z domova i z ciziny říkali, že mám v naší zemi apoštolskou autoritu... uvědomil jsem si, že to, zda někomu jsem apoštolskou autoritou, není tak docela ani moje, ani jeho volba. Chce-li to tak Bůh, nebo pokud to již Bůh tak udělal, na nás je pouze, abychom daný stav uznali a vyznali, že to tak přijímáme.*" (9).

Ačkoliv se autor nevyjádřil zcela jednoznačně zda se on sám za apoštola považuje, z jeho dalšího citátu ve stejné práci to můžeme posoudit sami: "*Jinak mají sbory svobodu: apoštolský vztah mohou mít se mnou - nebo s někým jiným. Pokud mě někdo za apoštola uznává, a po roce zjistí, že už ke mně nemá důvěru, prostě mi to oznámí*" (10). Těžko by se někdo, kdo se sám za apoštola nepovažuje, či si tím není jistý, nechal vědomě za apoštola uznávat.

K rozvoji apoštolské služby církve má vést již výše zmíněná naddenominační "Křesťanská misijní společnost". "*Zůstaneme nadále hybným faktorem pro jednotu Božího lidu, v rozvoji apoštolské služby v Těle Kristově...*"(11), uvádí jiný vedoucí představitel za KMS. Ponechme stranou, co má "misijní společnost" společného s rozvíjením apoštolské služby a zamysleme se nad výše uvedenými citáty.

Bylo by jistě pošetilé kritizovat někoho za to, že se považuje za apoštola. Vždyť i Pavel z Tarsu věnoval obhajobě svého apoštolství značné úsilí. Zarážející je však skutečnost, která vyplývá z toho, když si výroky tohoto muže dáme do souvislosti.

1. autor věří v institucionálně sjednocenou církev

2. tato instituce není založena na denominačním základě

3. denominace není Boží vůlí

4. dle názoru autora i z historického hlediska je nepravděpodobné, že se jejím vůdcům podaří trvale udržet potřebné Boží zjevení

5. církev má sjednotit naddenominační služba apoštola

6 apoštolem je zmíněný autor

7. apoštolskou službu má rozvíjet KMS.

Dovolím si z uvedeného učinit závěr, že česká církev má být institucionálně sjednocena pod vedením tohoto muže, jehož služba rozvíjená KMS přesáhne denominace, přičemž denominace a tedy i jejich vedení (jak bude uvedeno i dále) jsou zřejmě mimo Boží vůli.

Snad by se autor těchto výroků mohl legitimně považovat za apoštola své denominace, avšak nikoliv. Píše: *"Jinak mají sbory svobodu: apoštolský vztah mohou mít se mnou nebo s někým jiným. Pokud mě někdo za apoštola uznává, a po roce zjistí, že už ke mě nemá důvěru, prostě mi to oznámí. Může, ale nemusí vystupovat ze svazku KS"* (10). Tímto defacto dochází k rozdělení zodpovědnosti a autority.

Mohu být ve svazku církve někoho, kdo má za mne zodpovědnost, a kde se podrobuji kázni, ale za autoritu mohu považovat toho, koho si (byť třeba v modlitbě a postu) zvolím a toho také budu respektovat. Takto autor uvažuje i na rovině ostatních církví, vždyť právě jim svůj spis, z něhož tento citát pochází, adresuje. Tedy, mohu být v jiné církvi, avšak za apoštola považovat jeho, jak ostatně také bude uvedeno později.

Je však něco špatného na tom chtít nebo snad dokonce usilovat o sjednocení historicky rozštěpeného a rozhádaného Kristova těla? Což sám Kristus za jednotu církve v Janově evangeliu ve své Velekněžské modlitbě neprosí? Jistě. Důležité však je vědět, co se pod touto jednotou obecně myslí a znát prostředky k jejímu uskutečňování.

Pokud se někdo, či nějaká organizace cítí být povoláni se tohoto úkolu ujmout, a nás se to bezprostředně dotýká, a ještě k tomu se hodlá postavit do čela, je tedy třeba otevřeně zkoumat jejich učení, způsoby a prostředky. Učení může pocházet ze zdrojů, jehož původní základ nemusí mít s tématem mnoho společného. Prostředky mohou být v tomto případě tiskoviny a mluvené slovo, které se stávají zdrojem tohoto učení, a způsob je práce s lidmi, kteří mají být pro tento záměr získáni.

Jak vidíme a uvidíme ještě později, KMS resp. její představitelé se cítí být v Čechách pro sjednocení církve povoláni. Jako křesťané, kteří chtějí být poslušni Božím záměrům, jsme povinni tyto věci zkoumat, zvláště tehdy, jedná-li se o věc takovýchto eklesiologických rozměrů.

Jako člen etablované křesťanské denominace jsem proto nucen položit si otázku: Je Boží vůli existence denominace, ve které se nacházím? Ne-li, mám usilovat o změnu, mám přijmout za svého apoštola onoho vůdce? Mám přestat pracovat pro svou denominaci a uvrhnout svoji křesťanskou aktivitu pro KMS, jak to níže naznačují jiní vlivní představitelé KMS? (12), (64)

A co to znamená? Mám mít dvě autority, stojí-li např. věroučně proti sobě? Mám být poddán tomu, kdo o sobě naznačuje, že jej povolal Pán nebo tomu, kdo má právo nás kázat? Nebo mám poslouchat oba, či si vybrat nebo dokonce opustit svou denominaci, která možná ani není Boží vůlí?

Výše zmíněný autor sice poukazuje na to, že autorita se pozná podle toho, že má nejvíce Božího zjevení (13), avšak vezmeme-li v úvahu, že představitelé KMS staví sjednocení církve na starozákonních obrazech (14), jak bude uvedeno později, znamená to snad, že Izraelité měli být poddáni prorokům, nikoliv králům, neboť měli více zjevení? Myslel to Ježíš vážně, nabádal-li své učedníky k poslušnosti farizejů, sedících na stoličce Mojžíšově a mýlil se David, byl-li poddán Saulovi, kterého dokonce napadal zlý duch? Tím samozřejmě nehodlám ospravedlňovat hříchy autorit nebo zpochybnutí nutnost Božího zjevení k vůdcovství.

Toto vše jsou zásadní otázky duchovního života jednotlivce i celých společenství. Vezmeme-li v potaz historickou zkušenost z doby dávné resp. z doby nedávno minulé, z doby psaní Starého i Nového Zákona i ze současnosti, uvidíme, že jednota byla tím, co doslova strhávalo z oblak dešť Božího požehnání, ale také byla olejem přiléváním do plamene Božího hněvu. Vzpomeňme na babylónskou jednotu, na spojenectví důvěřivého a pyšného Jósafata s lstivým Achabem. V tomto světle jednota sama není měřítkem kvality ani pravdivosti, tím zůstává pouze a výhradně její podstata a cíl, které prostě nelze oddělit od učení.

Vždyť o institucionální jednotu se dnes snaží katolická církev od II. Vatikánského koncilu a svoji sjednocující teologii staví též na apoštolském úřadu resp. jeho poslušnosti. Přečteme-li si pozorně

některé dokumenty, můžeme nahlédnout, co je motorem ekumenické aktivity např. Jana Pavla II. Z jeho encykliky "Ut Unum sint", se můžeme dočíst, že by ostatní křesťané měli přijmout úřad římského biskupa (15).

Katolická jednota je tedy jednotou pod taktovkou katolické církve, neboť ona jediná má "všechny dary milosti v ní plně zjevené" a pro nás protestanty je proto jenom velkou milostí tato obdarování, plně zjevené ve velké "Matce církvi", sdílet. Vždyť, jak říká papež v jiném listě: "*Blízkost konce druhého tisíciletí vybízí všechny ke zpytování svědomí a k vhodným ekumenickým iniciativám, aby tak mohli k velkému jubileu přistoupit ne-li již jako plně sjednocení...*" (16).

Podobně adventisté, kteří skrze zjevení své fenomenální prorokyně jsou těmi jedinými pravými: "*Ostatkem Božím lidem posledních dnů (Zjev 12,17) jsou ti, kteří zachovávají Boží přikázání a mají víru Ježíšovu... Bůh má svou pečeť nebo znamení, které vtiskne na čela nebo do mysli svého lidu. Bůh ustanovil sobotu jako pečeť či znamení, či pečeť své autority*" (17).

Dnes sice adventisté ustupují od svého segregacionalismu, ale snaží se nám, zbloudilým ctitelům falešného sabatu, zprostředkovat tu vykupitelskou sobotní pravdu. Opouštějí neúnosné formulace a kulatně říkají, že to bude adventistická církev, která v poslední době sehraje určující roli (18).

Mimochodem, oslava soboty -zrovna tak jako charismatické učení o plném sjednocení (jak bude uvedeno později)- pochází z nepochopení vztahu Starého a Nového zákona.

A pokud zabrousíme i za rámec toho, co ještě lze s přivřením obou očí považovat za křesťanskou církev, narazíme např. na "Asociaci Ducha svatého za sjednocení křesťanů z celého světa". Dle badatele Butterwortha diskuse s jejími členy je asi takováto: "*Nakonec bude každý stoupencem Sjednocené církve, tak proč byste se neměli jejím členem stát už teď?*" (19). Až po čase se člověk dozví, že by pro uskutečnění této "nádherné myšlenky celosvětové jednoty" měl všeho nechat a nejlépe jít pracovat do jedné z Moonových zbrojovek.

Tedy, jak pravověrný tzv. "pokoncilní katolík", tak adventista nebo Moonista (a nedávám tyto dva první na kvalitativně stejnou úroveň s posledním jmenovaným), jsou přesvědčeni, že s nachylujícím se časem, zde bude jediná a pravá, jednotná a nerozdělená církev katolíků, adventistů nebo moonistů. Podobný, i když jistě opět kvalitativně odlišný pohled postihl, zdá se, i představitel KMS.

Vize sjednocené církve je tím, co vždy nacházelo úrodnou půdu v srdcích křesťanů. Touha po členství v silné organizaci s jednotným vedením nám vždy podvědomě nabízí rychlejší postup vpřed, vyřešení řady konfliktů a pocit většího bezpečí a moci. Silná, jednotná organizace slibuje i větší oporu proti lži a pronásledování. Člověk by se v jednotné organizaci také lépe mohl bránit veřejnému mínění, poukazujícímu na nejednotu křesťanů, známého strašáka a trumf v rukou odpůrců našich evangelizačních snah.

Podobné sjednocující trendy můžeme pozorovat i ve světě. Dnes je zjevná např. snaha o integraci do nadnárodních celků. Avšak historie Sovětského svazu, Jugoslávie nebo Rakouska - Uherska nám budiž jasnou ukázkou, že ne každá jednota je prospěšná, zvláště, je-li založena na mocenských ambicích. Navíc skutečná, biblická jednota ve smýšlení a poznání, tedy i v učení je skutečně biblickým požadavkem.

Mnohdy je však pojem jednoty pouze pomyslným štítem, kterým si do srdcí křesťanů razí cestu falešné doktríny a obyčejné lidské touhy či ambice. Proklamace jednoty je mnohdy úspěšným způsobem jak zavřít ústa těm, kdo by se snad opovážili zkoumat "doktríny" těch, kdo jednotu vyhlásují. Z těchto důvodů byli umlčováni i Hus a Luther. Avšak nezapomeňme na Komenského, podle kterého jednota, bránící pravdě, je zlořečená.

3. Původ učení o institucionální jednotě

Zastáncům teorie sjednocení dnes nestačí jednotu Ducha pouze zachovat. Naopak, snaží se jednotu vytvořit. A to nikoliv na principu daném, tedy duchovním, nýbrž organizačním a institucionálním. Snaha o vznik této jednoty se podobá porodu, mnohdy však "vyvoleného" Izmaele. Úsměv může vzbudit i název článku, který dal představitel KMS své úvaze, ve které pojednává o problémech dosahování institucionální jednoty: "*Vznik jednoty někdy připomíná porod*" (20).

Samotnou touhu "Bohu pomoci" v nějakém prospěšném díle by se dalo pominout a s přimhouřením očí bez komentáře přejít, avšak nikoliv už to, že dosahování resp. dosažení jednoty je zde postaveno výše než prostý požadavek Písma.

V jednom čísle Života víry dokonce vyšel článek, v němž autor - šéfredaktor - uvádí, že bez dosažení jednoty s charismatickými katolíky ve společném modlitebním řetězci, nemáme autoritu přimlouvat se za naši zemi: "... věřím, že Církev je jenom jedna a že bez jednoty se společenstvími znovuzrozených katolíků nemůžeme v současné době mít pro modlitební a jiný zápas o obrácení českého národa ke Kristu potřebnou autoritu" (21). Biblický požadavek jednoty dvou až tří, je zde směle nahrazen jednotou všech.

Avšak stoupenci institucionální jednoty nepovažují svoji vizi za pouhý svůj výklad Písma. Je pro ně fundamentálně biblická a její aplikaci vnímají jako prostředek k naplňování Boží vůle. Jaká tedy je tato Boží vůle a na jakém základě stojí? Nechme promluvit předního charismatického teoretika, Dereka Prince, snad nejvíce od KMS citovaného charizmatika, ve studii s jeho souhlasem uveřejněné v Životě víry (22).

Podívejme se na výroky z jeho, pro KMS zásadní vize, kde sjednocení celosvětového křesťanstva přirovnává k Ezechielovu vidění suchých kostí. Jednotlivé citáty jsou pro zpřehlednost rozděleny do několika odstavců, rámcově odpovídajícím původnímu Princeho článku.

a) dědictví církve

"Po mnoho dlouhých staletí byl Izrael rozptýlen jako přichozí, daleko od své země na východním břehu Středozemního moře, kterou jim Bůh dal v dědictví. Téměř stejnou dobu žila církev Ježíše Krista v podobném exilu, daleko od Bohem daného duchovního dědictví, jehož hlavními složkami jsou: jednota, autorita, spořádaný život v obecnosti, úplnost služeb z Efezským 4,11, plnost duchovních darů a hojnost ovoce" (22).

Povšimněme si, že autor staví dobu exilu Izraele na úroveň novozákonní církve. Píše: *"Všechny zásady, které jsou v přirozené oblasti odhaleny o obnovení Izraele, jsou stejně použitelné v duchovní oblasti pro obnovení církve" (22).*

Proto také citát ap. Petra, kterým Petr oslovil představitele židovského národa, kdy ukazuje podmínku druhého Kristova příchodu k času *"napravení všech věcí (Sk 3,19-21)" (22)*, vztahuje autor na církev. Tímto výkladem dospívá k závěru, že církev ke konci časů čeká stejné obnovení, jako Izrael. Touto obnovou autor míní vznik charismatického hnutí.

Samotná obnova má probíhat podle Ezechielova proctví 37 kapitoly. Nevím, je-li to chybou autora, či jeho interpretů, ale vybudování instituce je věc pohříchu materiální. Při striktním výkladu: co pro Izrael hmotně, to pro církev duchovně, bychom u církve logicky museli dospět k jednotě "pouze" duchovní.

b) suché kosti

Nejprve jsou zde zobrazeny mrtvé a suché kosti, které jsou předobrazem křesťanů, dosud nesjednocených v charismatickém hnutí, avšak kteří se dávají do pohybu. *"Když se na začátku 60. let dalo charismatické hnutí na postup, byl dán do kostí, které dlouho ležely mrtvé a suché, nový život" (22).* Že zde autor nemyslí nevěřící, duchovně mrtvé, ale necharismatické křesťany, rozvádí následující citát. *"Kosti mezi sebou vzrušeně rozmlouvaly. Jedna mohla říci. "Poslouchej, mluvím jazyky." Druhá mohla odpovědět. "Ano a ze mne bylo vyvrženo pět démonů!" A třetí se mohla připojit: "...a já jsem dostala dar uzdravení"" (22).*

c) klouby

V další fázi, dle Princeho výkladu proctví, nastává spojení charizmatiků do celků pomoci kloubů. Autor k tomu poznamenává: *"Toto spojení musí být na základě funkčním, tedy nesmí být závislé na zvláštnostech hřbitova, z něhož kost mohla pocházet" (22).* Co zde autor míní hřbitovem, ze kterého křesťan pochází, je ponecháno na důvtipu čtenáře, ale logicky jde o prostředí v kterém křesťan vyrůstal, než se stal charizmatikem. To znamená dobu, kdy byl ještě "mrtvý" - necharismatický.

Snad by se dalo namítnout, že zde autor má na mysli obrazné, duchovní oživení, když křesťané přijímají křest Duchem svatým. Nikoliv. Letniční hnutí, které chápe křest Duchem stejně jako hnutí

charizmatiké, v době, kterou autor popisuje, mělo již několik set tisíc křesťanů po celém světě. Přijetí ducha do mrtvého těla se dle kontextu týká výhradně vzniku charizmatického hnutí.

Tyto "pravdy", kterým Prince vyučoval jiné, později sám ve svém životě prožívá: *"Na začátku 70. let byla pravda, kterou jsem jiné vyučoval, náhle aplikována na můj vlastní život. Bůh mne svrchovaně spojil s jinými třemi muži, při nichž byla poznána biblická služba učitelská: s Donem Bashamem, Bobem Mumfordem a Charlesem Simpsonem. Všichni čtyři jsme se jednomyslně shodli na jednom aspektu našeho nového vztahu: veškerá iniciativa byla z Boha"* (22).

Don Basham, Bob Mumford a Charles Simpson, spolu s Derekem Princem, po těchto nadpřirozených setkáních spolu založili Pastýřské hnutí. Někteří z nich jsou např. letničnickými kritizováni za bludné doktríny dodnes (23). Sám Prince pod tlakem veřejnosti učinil v r. 1983 pokání a hnutí opustil (24).

d) vazivo

Dalším bodem Princeho vize je vznik vaziva představujícího smluvní svazky mezi jednotlivými kostmi, které vznikají na základě smlouvy těla a krve. Prince to vysvětluje slovy: *"Jestliže je A ve smluvním vztahu k B a B s C, pak je ve skutečnosti ve smluvním vztahu také C s A... Tak jsou spojeny všechny kosti, aby tvořily jedno tělo"* (22).

Zde se Derek Prince mýlí. Jeho úvaha postrádá logiku. Je-li přece např. automechanik (A) ve smluvním vztahu s pekařem (B) a pekař (B) s kominíkem (C), znamená to snad, že kominík a automechanik (A a C) jsou ve smluvním vztahu? Tato Princeho úvaha je chybná i po právní stránce. Smlouva je totiž vzájemný projev shodné vůle obou stran. Jak by osoba C mohla takový souhlas projevit, když se na smlouvě A-B vůbec nepodílí? O vzájemnosti a oboustrannosti, nutných atributech smlouvy, nemůže být v tomto případě ani řeči. Smlouva zavazuje pouze ty, kdo jí uzavřeli.

Je pochopitelné, že smlouva krve a těla skutečně křesťany vede do společného vztahu a společných závazků. Avšak je to skrze vědomou smlouvu jednotlivých "kostí" s Bohem skrze *kalich* a tedy i mezi sebou skrze *tělo*. Smlouva nevzniká až na základě vazeb prominentních oživených kostí, jak z kontextu Princeho úvahy vyplývá a rovněž nesvazuje tělo do žádných "obnovených struktur".

Za zmínku stojí i následující autorův postřeh. *"Spojení mimo smlouvu ve fyzické oblasti (mezi mužem a ženou) je smilstvo nebo cizoložství. Není to v duchovním obecnství stejné? Obecnství mezi křesťany, které je založeno na něčem menším, než je smluvní svazek (miněna Památka Večeře Páně) je ve skutečnosti smilstvo"* (22). Povšimněme si, co autor míní tímto menším: *Kde se spojení mezi křesťany stává závislým na něčem menším než tento smluvní svazek, jako je např., shoda v učení, denominační příslušnost...* (22).

V důsledku to znamená, že tam, kde např. křesťané vstoupí do smlouvy mezi sebou na základě denominační příslušnosti, což bývá zpravidla vždy podmíněno shodou v učení, dopouštějí se tak duchovního cizoložství. Teprve když si uvědomíme tyto souvislosti, pochopíme, proč charizmatici, kteří jsou bezesporu Princeho učením ovlivněni, mají takový odpor k vymezování učení a k denominacím.

Tato doktrína se jim však stává sebezničující, neboť sám fakt odmítání se slučovat na základě učení, je dostal do paradoxní situace, kdy oni sami jsou shromážděni na základě učení mnohem bizarnějšího než ta, která seskupují jednotlivé denominace. Sami charizmatici jsou přítomni na kritiku učení, kolem něhož se vymezili, mnohem citlivější, než příslušníci jiných denominací.

Princeho učení je i v tomto bodě velmi zavádějící. Je pravdou, že styk mezi mužem a ženou mimo smlouvu je smilstvem. Také církevní vztahy musí být založeny na smlouvě kalicha - Kristově krvi. Avšak i styk mezi mužem a ženou, jsou-li pod smlouvou, může být dále "závislý na něčem menším", např. vzájemné dohodě (1K 7,5). Proč křesťané, kteří jsou narozeni z vody a z Ducha, by ve svém obecnství nemohli být dále smluvně vázáni? Smilstvem by bylo, kdyby se muž a žena stýkali pouze na základě domluvy, bez uzavření manželské smlouvy nebo analogicky kdyby se lidé seskupovali např. do denominací bez předchozího obmytí "smluvní" Kristovou krví.

Obvinít křesťany z toho, že se shromažďováním na denominačním základě dopouštějí smilstva je stejné, jako obvinít ze smilstva manžele, protože se stýkají na základě neplodných dnů ženy a ne "pouze" na základě oddacího listu.

Pokud bychom tedy důsledně přijali Princeho výklad, znamenalo by to, že jedinou legitimní strukturou, vycházející ze smlouvy těla a krve, je pouze církev charismatická.

e) svaly

Autor ve svalech vidí jednotlivé služby, které působí v protikladu. Jako příklad uvádí např. vztah *"institute x charizma"* (22) a obojí, ačkoliv podle něho působí proti sobě, mají být v rovnováze, neboť jsou potřebné. Duchovní smlouvy vaziva tak mají zabránit rozkladnému působení svalů. *"Tělo musí být řádně spojeno vazivem smlouvy dříve, než může být vystaveno protikladným napětím svalů"* (22).

V tomto bodě je skryto i jádro rozporu mezi charismatickým a např. letničním pojetím úřadu apoštola. Letniční věří, že apoštolský úřad je vázán na instituci (25), zatímco charizmatici striktně oddělují instituci a charizma, tedy vedení denominace a apoštolský úřad (26). Letniční tedy vidí úřad apoštola v denominaci, charizmatici mimo ni.

Vzmemme-li v potaz výše zmíněné body Princeho vize, potom spojování jednotlivých kostí do naddenominačních celků toto pnutí vyvolá zákonitě, neboť jednotlivá "kost", např. perspektivní mladý křesťan, mající k dispozici Princeho vyučování, tak může považovat svého denominačního vedoucího za pouhou instituci svého "hřbitova" a za svého učitele pak obživeného charizmatika, či dokonce apoštola. Smlouva s ním a jeho institucí a s ním a jeho charizmatem by poté měla toto pnutí paradoxně stabilizovat, avšak pravý opak bývá pravdou.

Přestože již autor mluví o životě, který byl v tomto stadiu do kostí před jejich pohybem dán a ačkoliv byly kosti pospojovány a pokryty masem a vazy, není ještě v kostech přítomen duch. *"Na konci této fáze byla těla fyzicky kompletní, ale nebyl v nich žádný duch (nebo dech)."* To platí i pro současný stav, vždyť: *"V současné etapě charismatického hnutí Bůh ještě stále spojuje jednotlivé kosti v těla - to jsou místní sbory"* (22).

f) konečná fáze

Až v poslední, budoucí fázi výkladu Ezechielova vidění dochází dle Princeho k přijetí ducha do kostí, které jsou již shromážděny v charismatickém hnutí, obaleny masem a pospojovány šlachami - duchovními smlouvami. Po tomto plném sjednocení křesťanů, kteří vyšli ze svých hřbitovů a stali se charizmatiky, přichází teprve duch, který se manifestuje mocným probuzením, kdy povstává onen pověstný "zástup velmi veliký".

Předcházející *"etapa však jednoho dne skončí a pak už bude povstávat na nohy onen "zástup vojska velmi veliký". Bůh už více nebude jednat s oddělenými věřícími, ale pouze s úplnými těly - místními sbory. Nyní je tedy na každém věřícím, aby se ujistil, že našel místo, které mu Bůh v těle připravil. Jinak ho - až přijde závěrečná fáze - Bůh pomine"* (22).

Autorova slova nelze brát na lehkou váhu. Uvědomíme-li si, že mluví o charismatickém hnutí, které je vizí jednotné církve, shledáme, že ten kdo by v rámci hnutí nehledal své místo, může zůstat stranou Božího konání!

Celosvětová jednota charizmatiků, která by se stala branou světového probuzení křesťanů, se stala téměř univerzální eklesiologií a eschatologií KMS. Témata jako jednota a probuzení, resp. jednota jako podmínka probuzení jsou mezi charizmatiky v KMS nejčastěji skloňovanými pojmy.

Výše uvedená Princeho vize není jedinou ani nijak neobvyklou. Není ani tím, co by v rámci svého pokání opustil. S podobnými představami se můžeme setkat i v jiných jeho pracích. V jedné ze svých knih rovněž staví vznik ke konci věků spojené a obnovené církve na starozákonních obrazech obnoveného Izraele (27).

Tak vlastně všechna místa, která teologové považují za obnovení Izraele v poslední době, Prince vztahuje na církev. Zapomíná při tom na to, že právě tato obnova Izraele poslední doby, bude podmíněna podle Nového Zákona uzavřením milosti pro pohany. Církev poslední doby má naopak provázet odpadání k bludu (apostatsis).

Jsou samozřejmě starozákonní místa, která skutečně ukazují na vylití Ducha ke konci časů pro církev. Sem patří např. proroctví Joele, avšak dle Petrovy interpretace se začalo naplňovat již ve dni Letnic a naplňuje se dodnes (Sk 2,39). Ezechielovo proroctví však do této kategorie lze ztěžší zařadit, neboť je výhradně prosemitské: *"Hle, já otevřu vaše hroby a vyvedu vás z vašich hrobů, můj lide, a přivedu vás do izraelské země"* (Ez 37,12).

Pokud Prince přeci jenom staví na nějakém Novozákonním verši, aby posílil svůj výklad, mění zde časovou souslednost. Např. verš Ef 5,25, kde Pavel mluví o Božím, nadčasovém pohledu na svou církev:

"...tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná", vztahuje Prince až na budoucnost:

"Prvním a nejnápadnějším rysem církve, jak je zde popsána, že bude slavná... Podobným způsobem bude dokončená církev zastíněna, naplněna a ozářena Boží slávou" (28).

Pokusme se proto Princeho vizi konce časů shrnout do několika bodů

1. církev dnes po duchovní stránce prožívá to, co Izrael prožíval po stránce tělesné, přičemž hmotná zaslíbení daná Izraeli, platí duchovně pro církve

2. to znamená, že církev očekává ke konci duchovní obnova, spočívající v duchovním dědictví jako je jednota, plnost úřadů, duchovních darů a hojnosti ovoce

3. do 60. let byla církev mrtvá a křesťané přebývali ve svých hřbitovech

4. vznikem charismatického hnutí se daly kosti do pohybu a začaly se přibližovat a spojovat klouby bez ohledu na to, z kterého hřbitova pocházely

5. těmto principům mají být vyučováni mladí, potenciální perspektivní vůdci těmi, kteří touto zkušeností již prošli (pastýřsko-učednický princip)

6. poučené suché kosti potom vstupují do vzájemných duchovních smluv

7. takto vzniklý skelet je poté vyplněn svaly služebností, které působí ve vzájemném protikladu

8. tak vznikne zástup vojska velmi veliký, tvořený plně sjednocenými charizmatiky, což je duchovní dědictví církve, které prorokoval apoštol Petr

9. nakonec přijde duch, který zahájí, jak bude uvedeno níže, mohutné celosvětové probuzení a období sklizně, což je duchovní dědictví Izraele pro církve

4. Odvozené vize

Zda se pro KMS tato Princeho vize stala uznávanou a inspirativní posuďme sami. Např. jeden evangelikální kazatel, když přijal místo ve vedení Užšího výboru KMS, věnoval svůj úvodník v charismatickém časopise právě jednotě dle 37. kapitoly Ezechiele a v úvodníku Života víry napsal:

"Snad největším důrazem KMS a časopisu Život víry je touha po jednotě Božího lidu. Jak k ní dojít? Jedni říkají, že jednotou v učení, druzí jednotou v Duchu..." Pojďme se spolu podívat, co k tomu říká Boží slovo. Poslouží nám text Ezech 37,1-14... Nezbytným počátkem je ztráta naděje, vědomí ztracení. Proč? Protože jednota nevzniká na základě shodného učení... ale jen poznáním, že jsme suché kosti, ti, kteří ztratili schopnost předávat život z Boha národu" (14).

Autor podobně jako Prince vidí šlachy jako smlouvy a svaly jako vykonavače pohybu kostí "vůči sobě". Také tvrdí: "...žijeme v době, která je předznamenána svoláváním suchých kostí dohromady" (14) Dále pak rozeznává tři druhy smluv (pokoje, Božího Slova a Večeře Páně) "...kroky pro jednotu Božího lidu připravil (Bůh) ve formě smluv pokoje, Božího Slova a Večeře Páně", které umožní přijetí ducha do mrtvého těla (14).

Pohyb suchých kostí, neschopných předávat život, komentuje takto: "Jsem vděčen Bohu, že na lednovém setkání Užšího výboru KMS jednotliví kazatelé zástupně za své církve vyznávali vzájemně neochotné pokoje. Půjde to dál?" (14).

Po tom všem, podobně jako u Princeho výkladu, přijde Duch, který: "...vytvoří požehnanou armádu pro náš národ" (14).

Všimněme si, že autor, kazatel evangelikálního sboru, v těchto řádcích shrnuje několik společných bodů vize charismatické jednoty. Jako prostředníka sjednocení církve vidí KMS, pro dosažení jednoty nepovažuje za určující shodu v učení a věroučně, stejně jako Prince, svůj názor zaštiťuje Ezechielovým proroctvím pro Izraelský národ. Jako charizmatik dokonce jedná zástupně za svoji evangelikální denominaci.

Hned na další straně téhož časopisu je se svolením Derek Prince Ministries uveřejněna prorocká vize Ricka Joynera, který dává této eklesiologii unity prorocký náboj, a který budoucí sjednocení popisuje následovně:

"Někteří vedoucí rozpustí své organizace, protože poznají, že v Božím plánu už nehrají žádnou roli. Jiní ponechají své organizace samovolnému rozpuštění. Nakonec se všechny různé služby a duchovní proudy, které měly svou vlastní identitu rozpustí ve prospěch jediné identity (míněna žeň poslední doby)... V každé obci a městě bude jen jedna místní církev... Spojení různých společenství v jednu místní církev, spolupracující v harmonii ke společnému cíli, bude v očích světa zázrakem... nadcházející události budou příliš mohutné, než aby mohly být řízeny a spravovány nějakým člověkem. Odbourávání organizací a zrušení nejrůznějších prací bude pro věrného Božího služebníka pozitivní a radostnou zkušeností..."(29).

Joynerova podobnost s Princeho vizí je víc než nápadná. Ačkoliv se zde o údolí suchých kostí přímo nedočteme, i zde jsou principy spojování kostí načrtnuty: *"...kloub je částí, která spojuje dvě nebo více částí dohromady. Duch svatý v současné době mnohé spojuje. Toto spojování na všech úrovních v budoucnosti ještě zesílí... To platí nejen pro členy místní církve, ale i mezi služebnostmi a církvemi v různých městech, zemích a kontinentech" (29).*

Vůdcům, kteří by se této vizí postavili, je určeno následující varování: *"Pokud se vedoucí těmto změnám vzepřou, bude Pán pokračovat se změnami v církvích. Jednotlivé skupiny začnou budovat vztahy k jiným údům těla Kristova, nedbajíce odporu a varování pastýřů. Někteří pastýři budou zbaveni svých úřadů. Jiní kvůli tomu tak zatvrdí své srdce, že se stanou Božími nepřáteli..."(29).*

Také Joyner varuje před učením a denominacemi: *"Také křesťané, kteří se drží určitého učení nebo kteří se shromažďují kolem určitých osob, budou ze sítě vytrženi" (29).* Shromažďování křesťanů okolo osob vidí např. Prince na základě 1 Kor 3, 1-4 jako tělesnost a počátek denominací (30).

Autorova prorocká vize v mnohém připomíná učení ranných gnostiků, kteří tvrdili, že je Duch zavedl až k stupni, ve kterém pro jejich společenství již dosavadní pravdy pozbývají na významu. Joyner totiž píše: *"...celé pravdy, na nichž se dnes rozlišují duchové, začnou pozbývat na významu" (29).* Kdyby tomu tak skutečně bylo tak, jak poznamenává autor, potom by v budoucnu učení, která jsou dnes rozpoznávána jako bludná, mohla být volně šířena.

Jde však ještě dál: *"Pán nás velmi brzy nechá porozumět jeho slovu a jeho úmyslům v takovém rozsahu, jaký si nyní nedovedeme ani představit" (29).* V souvislosti s tím, že poznání, na základě něhož dnes rozlišujeme falešná učení, bude překonáno, dovolím si tvrdit, že toto poznání bude nejen větší, ale také kvalitativně odlišné.

Autor však předbíhá dobu a učení, která jsou "dle současných pravd" rozpoznána jako bludná, zastává již nyní. V knize "Poslední bitva" (31), kde tuto vizí dále rozpracoval, např. mluví ve vytržení s duchy zemřelých, odlišuje výroky Písma na závazné a méně závazné, či je svědkem jak andělé uctívají Boží služebníky.

Jistý charizmatik v recenzi této knihy poznamenal: *"Autor se zde ve viděních setkává s mnoha lidmi, kteří byli na zemi pokládáni za vůdce a učitele... a s jinými, kteří byli na zemi přehlíženi... Rozhovory s nimi a s Pánem samotným nepřináší autorovi... pouze nějaké informace o průběhu soudu... Ne, že by se nedalo knize nic vytknout... Například... kategorizování výroků Písma na závazné výroky Kristovy a méně závazné výroky Pavlovy... či to, že jsou někteří Boží služebníci uctívání anděly" (32).*

Recenzent si je vědom těchto "nepodstatných" detailů, avšak nevytláá s vaničkou i dítě a na adresu těch, pro které jsou takovéto banality podstatné, prozíravě praví: *"Kdo bude chtít na základě takovýchto detailů či některých výroků knihu smést ze stolu jako podvrh a falzifikát, jistě si najde i další věci"(32).*

Inu, církev se ještě doposavad neoprostila od učení, podle kterých dnes zkoumá duchy. Určitě by se našli i takoví, kteří by Joynerovu rozpravu s duchy zemřelých, od kterých získává moudra, mohli dle těchto starých učení považovat za spiritismus. Mimoto, uctívání člověka anděly není nic nového, s tímto popisem se můžeme setkat v koránu (33). Jde zde například o jeden z veršů, na kterém chce katolická církev stavět mezináboženský dialog (34).

Nad těmi, kteří přeci jen budou učení zkoumat a rozlišovat a budou tedy na těchto "překonaných pravdách" stále lpět, čímž budou bránit tomuto gigantickému sjednocování, je vyslovena následující

kletba: "určitá učení a činnost vedoucí ke štěpení církve budou Bohem trestány a brzy rozpoznány jako cizí oheň. Kdo však přece bude v těchto věcech pokračovat, bude ze svého úřadu smeten tak mocným a násilným způsobem, že celé tělo Kristovo bude zasaženo čistotou a svatou bází Boží" (29).

Až bude církev takto "očistěna", nastane mohutné probuzení: "Svatým se budou běžně zjevovat andělé a mnohým bude při službě v moci Ducha zářit obličej Boží slávou... tyto zázraky se budou jevit jako zcela přirozené... Žeň bude tak veliká, že nikoho ani nenapadne dívat se nazpět a srovnávat s ranným křesťanstvím..."(29). To je ostatně zjevné.

O tom, že půjde vlastně o negaci působení první církve, je patrně nevědomky přesvědčen i sám autor: "O apoštolu Pavlovi se říkalo, že obrátil svět vzhůru nohama. O apoštolech, kteří budou pomazáni, se bude říkat, že postavili svět stojící na hlavě opět na nohy" (29).

Jestliže tedy Pavel převrátil zvrácený svět na hlavu, poté jej tyto apoštolé vrátí do původního stavu, do jeho původní zvrácenosti.

Joynerova vize v sobě obsahuje i prvky jiných apokalyptických vidění, které byly obsaženy ve vizích služebníků zvučných jmen, jako např. prorokyně Ellen Whiteové, která rovněž věřila na "poslední bitvu", v níž se boží lid prokazoval dodržováním soboty. Ostatně posuďme sami, co tomu říká Joyner:

"Pomni na den sobotní, abys jej světil! Toto téma se bude stále nejen více objevovat ve vyučování a kázání, ale stane se skutečností, když Pán vejde do svého chrámu, do církve... Musíme být sjednoceni s Pánem sabatu" (sic!) (29).

Je jistě potěšující vědět, že zjevení o posledních věcech je dáno prorokům na více místech, byť třeba s odstupem století.

Proto lépe pochopíme i údiv jednotlivých věřících, kteří budou náhle překvapeni, kdožeto v "poslední bitvě" stojí po jejich boku: "Až začne tato poslední bitva, často s úžasem a zahanbením zjistíme, kdo všechno bojuje spolu s námi na naší straně" (29).

Zatímco Prince vysvětluje vizi jednotné církve na teoretické rovině, Joyner dává této teorii šňávu, nešetří detaily, a odhaluje našemu zraku i sekulární pozadí.

I na tomto místě bude pro názornost dobré shrnout Joynerovu vizi do kratičkého souhrnu:

1. při spojování kostí do kloubů budou některé církevní organizace a instituce zrušeny
2. církev překoná pravdy, na kterých rozlišovala učení pravdivá od falešných
3. ti, kteří by nadále na učení lpěli, což by štěpilo věroučně nepodmíněnou jednotu, budou násilně smeteni
4. takto očistěná církev bude konat zázraky jako nikdy před tím
5. celá církev se promění ve zcela novou identitu tvořenou v každém městě sjednocenými sbory
6. poznání Božích pravd bude na takové úrovni, jako nikdy před tím
7. jednou z těchto "nových" pravd bude svěcení soboty
8. jednota a Boží moc vypůsobí mohutné probuzení poslední bitvy
9. jednotliví věřící v ní budou udiveni, kdo všechno stojí po jejich boku

V lidové teologii existuje ještě další fundament, ze kterého KMS čerpá svoji teologii jednotné církve. Ačkoliv se na danou knihu neodvolává přímo, v řadách jejích členů a příznivců bývá často zmiňována. Jde o knihu Watchmana Nee "Církev v místě", ve které autor vidí jako jediný správný model pro tělo Kristovo ve městě, jediný sbor a ostře se staví proti denominacím.

Ponecháme-li stranou správnost Neeho učení a dobovou podmíněnost neustále restrukturalizované Maovy Číny, která denominace nedovolila vytvořit, shledáme, že toto učení je zde dezinterpretováno a zneužito.

Poselstvím Neeho knihy je městská autonomie sboru bez jakýchkoliv nadsborových řídicích orgánů. Nee zde doslova píše. "V Písmu se nikde nevyskytuje spojování církví do jedné organizace... Nezávislost každé církve... zůstává zachována ve zprávě i v její organizaci... protože vztahy mezi

církvemi jsou výlučně vztahy Ducha... nemají organizační charakter... Aby se zabránilo vzniku denominace, musí se zvláště dbát na to, aby příslušný pracovník v žádném případě neovlivňoval některé církve - nehledě na jeho duchovní vlivy... Bůh nám nedovoluje, abychom zakládali "regionální církve", která zahrnuje věřící z různých míst, protože tímto způsobem by byl porušen jím ustanovený princip" (35).

Snad by někdo mohl namítnout: ale nám nejde o organizaci a jednotné vedení. Avšak co to je jednotný apoštolát pro celou zemi, regionální sjednocování (viz níže), sjednocená instituce a organizace, zástupné jednání za ostatní? Stoupenci těchto ideí si od Neeho pro svoji protidenominační politiku vypůjčili pouze jednu myšlenku, a to jediný sbor v městě, což ostatně prorokuje i Joyner.

Neeho poselství je však diametrálně odlišné. Staví se proti jakékoliv nadsborové sjednocovací aktivitě a nezávislost sborů vidí jako účinnou ochranu proti herezím, což je v naprostém rozporu s pojetím KMS. Takovéto chování "městských sborů" by KMS naopak považovala za neochotu ke spolupráci a podvracení ducha jednoty. Nejspíš by osvětlení zástupci sboru tento postoj zástupně vyznávali.

Podívejme se, co dokonce Nee říká ve stejné knize dále: "*Pavel... neříká, že všichni mají být jednotní, ale že se má zachovat jednota. Můžeme zachovat pouze to, co už máme, ale na to, co nám schází... Nemusíme tedy vytvářet žádnou jednotu věřících, ale měli bychom jen poznat a porozumět tomu, že svatý Duch, kterého jsme získali, je právě touto jednotou věřících" (36).*

Zde tedy tvrdí Nee něco jiného. Nelze ani spekulovat, že přijetím Ducha, podobně jako Prince ve své úvaze, rozumí křest Duchem svatým. Nee charismatické pojetí "křtu v Duchu" kritizuje např. v knize "Trilogie ducha, duše a těla" (37).

5. Prostředky k dosažení jednoty

Světové měřítko

V tomto bodě se opět musíme vrátit k D. Princemu, který v uskutečňování plánu, dle Ricka Joynera "k poslední žni", vidí biblickou paralelu s Ezechielem, který mluvil k suchým kostem. To je dle Princeho možné přirovnat ke "kázání" a prorokování k Duchu, což vidí Prince jako podobenství k "přímělné modlitbě" (22).

Časopis Život víry v článku "Kdo to je Derek Prince" uvádí způsob, jak Derek Prince pracoval na uskutečnění této vize, tedy jak dle svých slov pracoval na "mluvení ke kostem".

"Počátkem sedmdesátých let začal Derek Prince cítit, že ho Bůh povolává do nové služby, aby investoval svůj čas do služby dalších lidí, potencialních vedoucích... Shledal, že ho Duch svatý vede do nových, hlubokých a plodných vztahů s mladšími, kteří právě dělají první kroky v křesťanské službě. Pro jejich výchovu našel vzor ve způsobu, jak Ježíš vychovával svoje učedníky. Ježíš si vybral určité lidi, aby s ním pracovali a učili se z Jeho skutků a slov." Derek Prince podle tohoto vzoru sám sebe - svoje zkušenosti a poznání - "investovat" do druhých, a tak násobit svoji službu" (38).

Uplatňováním tohoto principu na více rovinách, začalo toto "Pastýřsko-učednické hnutí" získávat drasticky pyramidální strukturu. Dle švédského teologa Gustafssona, který se touto problematikou v rámci svého doktorandského studia zabýval, zasáhlo Pastýřské hnutí i Českou zemi (39).

"V roce 1984 tato služba pokročila dále a Derek Prince zahájil svůj GLOBAL OUTREACH Leaders Program. Jeho vyučování jsou... k dispozici křesťanským vedoucím v národech. V roce 1988 byly tyto materiály k dispozici téměř 1400 vedoucím ve více než 100 zemích na všech kontinentech. Derek Prince to vidí jako ukládání "nástrojů do rukou těm, kterým Bůh svěřil důvěru být dělníky na velké celosvětové žni poslední doby"" (38).

Není bez zajímavosti, že v roce 1986 let vedl Derek Prince tajné semináře pro vedoucí i v Praze, kterých se účastnil i výše citovaný představitel KMS (40).

Ačkoliv Život víry nejméně třikrát publikoval články, které obsahovaly údaje o historii Princeho služby (22), (38) a (40), pojem "Pastýřské hnutí" - v originále "Shepherding-Discipleship Movement" zde není vůbec zmíněn. A to přes to, že jeho principy -pastýřsko učednické vztahy (38) i jeho vůdčí osobnosti - Basham, Simpson a Mumford (22), jsou zde zřetelně a kladně oceněny. Přitom se jednalo, vedle hnutí Víry, o jedno z nevlivnějších charismatických hnutí sedmdesátých a osmdesátých let.

Z webové stránky služby Dereka Prince se však můžeme na Internetu dočíst: "Zprávy, které se začaly v polovině 70 šířit, říkaly, že lidé začaly být (v tomto hnutí) manipulovány a spoutávány. Hnutí začalo být silně kontroverzní. V roce 1983 začalo být Derekovi jasné, že dále nemůže hnutí podporovat a odstoupil. Následně se i ostatní muži rozešli a pyramida se rozpadla" (41).

Je zde uveden i doslovný citát Dereka Prince: "Věřím, že jsme se provinili jako Galatští. Začali jsme Duchem, avšak rychle jsme skončili tělem. Ve světle zmíněného uznávám a lituji této své chyby. Je mi hluboce líto škody, která byla způsobena tělu Kristovu a v životech nadějných mladých mužů a žen" (41).

O této problematice se v diskusi na konferenci o hnutí Víry v Kolíně zmínil i šéfredaktor Života víry (42).

Další vývoj Pastýřského hnutí byl následující. Po Princově odchodu se začalo Pastýřské hnutí, za účelem dosažení plného zjevení, sjednocovat s hnutím Víry. Proto, na fóru v Denveru, demonstrujícím jednotu charismatického hnutí, na kterém byli právě Mumford se Simpsonem zúčastnění a kde mimo jiné byli i muži zvučných jmen jako Kenneth Copeland, John Wimber a John Gimenz, provolali tito, že učení "Pastýřského hnutí a hnutí Víry, je platná a důležitá součást mnohostranného zjevení, které bylo dáno nezávislému charismatickému hnutí" (43).

Copeland doslova řekl: "Zatímco já jsem učil principům prosperity, Charles Simpson, Bob Mumford, Don Basham a Ern Baxter uchopili význam Božích smluv" (44). Simpson, tedy jeden z těch, kterého Bůh údajně spojil s Princem, k tomu poznamenal: "Vždycky jsem věřil, že tito mužové (učitelé Víry) mají něco, co církev potřebuje slyšet, a jsem pohnut otevřeností, kterou u mnohých vidíme. Ken (Copeland) například udělal několik smělych a odvážných kroků, aby se ztotožnil s námi a jinými vůdci. Tím získal můj obdiv" (45).

Obě hnutí, ačkoliv se původně vzájemně kritizovala, se však spojila v době, kdy zakoušela ovoce svých nauk a byla vystavena obrovskému tlaku kritiky ostatních křesťanských vůdců. Jednalo se tedy o smír spíše z donucení. Aby předešli další možnosti veřejné kritiky, zavázali se jejich vůdci, že své nauky nebudou vzájemně kritizovat. Tak vlastně navázali na charismatickou tradici, která začala již v roce 1971 v Seattlu a která se snažila urovnávat spory okolo Pastýřského hnutí. Na setkání v Oklahoma City v roce 1976, tehdy zúčastnění přítomní podepsali dohodu:

"...nevycházet veřejně žádnou stížnost ani kritiku proti spoluslužebníkovi v oblasti "etiky a nauky dokud by se nejprve nesnažili o sblížení v soukromí, pak se dvěma dalšími služebníky a nakonec před širší skupinou služebníků" (46). Tedy, jak už bylo řečeno v úvodu - v praxi to znamená: ruku na ústa.

Na tuto tradici rovněž navázala i obě spojená hnutí a tak se v roce 1985 konala první celonárodní konference "Network of Christian Ministries", síť spojující oba proudy.

Přes tyto peripetie je i Pastýřské hnutí, alespoň dle uveřejněného článku v Životě víry (38) a Princeho citací o spojení s jeho vůdci (22), nedílnou součástí Princeho vize o obnovení těla Kristova a tato vize slouží i pro výklad charismatické jednoty vedoucím představitelem KMS (14).

české měřítko

Jak vypadá vize sjednocení církve v naší zemi? Je zde nějaká podobnost? Současnou politiku sjednocování církve pod patronací KMS lze v Česku znázornit následovně. Z různých denominací se pod vedením místních vůdců získají a vyškolí perspektivní vedoucí, představitelé jednotlivých sborů, kteří se mohou individuálně stát členy KMS a kteří pro spolupráci motivují své sbory.

Pod heslem spolupráce a jednoty (nebývá však příliš zdůrazňováno, že institucionální), jsou pak tyto motivované sbory z různých denominací přijímány do KMS, přičemž se jejich zástupci stávají členy širšího výboru. Dbá se na to, aby nejvyšší orgán KMS, tj. Užší výbor, měl ve svém čele představitele právě z různých denominací.

Tito představitelé, ačkoliv dle samotného D. Drápala nejsou delegáty jednotlivých církví (7), zástupně za své denominace v rámci KMS jednají (14). A přes to, že denominace jsou představiteli KMS ostrakizovány, slouží skrze členy a členské sbory jako "garanté" petičních snah KMS:

"Vážený pane velvyslanče, jako křesťanská společnost, která se věnuje koordinační mezicírkevní práci a ve které jsou prostřednictvím členů i členských sborů zastoupeny všechny větší stávající církve v České republice, se na Vás obracíme s prosbou v naléhavé záležitosti..." (47).

Získané sbory pak mají skrze své zástupce v ŠV, pod vedením UŽV, v rámci KMS vytvořit regiony, přičemž se každý člen UŽV zároveň stane zástupcem daného regionu. Tyto regiony pak mají být předstupněm institucionálně sjednocené církve. Skrze tuto politiku regionů by vlastně měla vzniknout pyramidální struktura, která v podstatě metamorfuje stávající církve do zcela nové podoby, jakéhosi hybridu KMS.

Že KMS pro svou regionální politiku skutečně připomíná Princeho vizi: vůdce - sbor - církve, potvrzuje i jeden z vedoucích sboru menší denominace, zúčastněném v KMS: *"Pro vznik regionální platformy je třeba získat nejdříve vedoucí, a až potom celé sbory. "Důležité je prostě začít!"* (48). Tedy: vůdce - sbor - region.

K této vizi je třeba: *"pomáhat všemi způsoby k vzájemnému porozumění i jednotě: a) formou velkých konferencí, b) duchovními smlouvami"* (49). Je zajímavé, že pojem "duchovní smlouva" je termínem užívaným v Princeho literatuře. Prince je např. vidí jako vazivo, jímž jsou svázány kosti z různých "hřbitovů" (22).

Jednotlivé sbory se tímto postupem, jak níže připouští sám D. Drápal, dostávají pod "metodické vedení", neboť KMS se cítí povolána k "vedení části Božího lidu" (7). Těžiště služebníků těchto zúčastněných sborů je pak KMS, která pořádá vyučující semináře pro co nejširší počet křesťanů, kteří jsou pro myšlenku takto pojaté jednoty stejným způsobem získávání. Případný negativní postoj vedoucích denominací, kteří se vůči této vedoucí roli KMS vymezují, je ignorován.

Toto obcházení svých denominačních vedoucích si uvědomili i zástupci jednoho zúčastněného sboru a na setkání ŠV KMS si z tohoto důvodu dokonce žádali změnu statutu. Život víry to komentoval takto: *"Zazněly také návrhy na změnu statutu KMS... šlo hlavně o dva návrhy AC Břeclav, aby každý sbor, který vstupuje do KMS, musel od vedení své denominace vyžádat ke vstupu oficiální souhlas a aby každý člen UŽV KMS byl v UŽV z pověření své denominace... Hlasováním v plénu ani jeden z návrhů AC Břeclav neprošel!"* (50).

Dan Drápal se k této otázce vyjádřil již dříve ve svém samizdatu: *"KMS se od začátku bránila přístupu, aby v jejím Úzkém výboru byli zastoupeni lidé, kteří jsou tam delegováni denominačním vedením. Bylo to mimo jiné proto, že v době jejího vzniku soustřeďovala i členy sborů, jejichž denominační vedení práci KMS nijak nepřálo. Nyní se objevil názor, že není správné, aby členy KMS byly sbory proti vůli svých denominačních vedení. Jednotlivci a sbory jsou prý v KMS směřováni, vyučováni a "metodicky vedeni". Toto vedení může být v rozporu s vedením skrze denominace a tak může dojít k různým napětím.*

KMS v jednom svém prohlášení uvedla, že ji Bůh svěřil vedení v určité části Božího lidu, a toto tvrzení je prý nebezpečné. Autoři vycházejí z toho, že příslušníci určité denominace mají být vedeni danou denominací a KMS by mohla mít autoritu k vedení pouze na základě shody denominačních vedení.

Z toho, co jsem už napsal, bude asi zřejmé, že podobné názory mi nejsou blízké. Bod sporu leží v tom, zda vedení denominace (=úřad) lze ztotožnit s apoštolskou autoritou (=charizma)" (7).

Dan Drápal tedy, podobně jako Prince, rozděluje charizma od úřadu. To je jeho osobní věc (srv. Ef 4,11), avšak zarážející je fakt, že tímto Princeho výkladem ospravedlňuje jednání KMS, které nelze nazvat jinak, než "přelézáním ohrad". Pakliže ohrada brání náboru členů, jednoduše zpochybním legitimitu jejího stavitele a není o čem diskutovat.

Nejen že zde Dan Drápal zpochybňuje legitimitu denominačního vedení, nevyvrací ani, že je to KMS, kdo má tuto úlohu hrát.

V informačním letáku, kde KMS představuje sama sebe, popisuje tuto svoji činnost takto: *"Jde o praktickou mezisborovou ekumenu, o ekumenu zdola"* (51). "Ekumenou zdola" jsou v podstatě obcházeny oficiální autority etablovaných církví, které by s tímto postupem nesouhlasily.

Vypadá to jako fikce nebo jako blouznění? Nechme proto promluvit samotnou KMS. Vždyť jejím cílem je mimo jiné: *"...naše společné, upřímné získávání dalších sborů pro vizi KMS i pro členskou*

základnu a jejich kvalitní zastoupení na ŠV KMS. Členové UžV KMS rozdělí členskou základnu ŠV KMS podle regionů a zároveň se stanou jejich zástupci podle místa svého vlastního působení.

Členové ŠV KMS začnou aktivně spolupracovat na přípravách jednotlivých drobných regionálních akcích, které budou pomáhat k růstu a prosazování Božího království na daném místě (různé akce, semináře a vzdělávací programy, evangelizační akce plošnějšího charakteru, konference menšího typu, semináře o chvalách atd.)

Sbory i jednotlivci nadále porostou svým individuálním tempem a vývojem, ale zároveň budou vyzrávat i k jednotě organizační a institucionální a tak se KMS stane jakousi předsíní společného rodinného domova" (49).

Činnost pro regionálně jednotnou církev se neomezuje pouze na naši zemi. Evald Rucký mluví o celém středoevropském regionu. Píše: "středoevropský region čeká na probuzení" (49). Vždyť: "Jedna z oblastí, na niž by se měli podle něj začít podílet další, je regionální práce, kontakty společenství a vedoucích z různých církví na regionální úrovni. Mluvil o významu této práce a doložil ji na příkladu z Liberecka, kde se kontakty dokonce rozšířily i přes hranice, do přilehlých oblastí Polska a Německa" (52).

Užitečné opět bude, chronologicky seřadit a utřídit výše zmíněná fakta:

globální pohled

1. nejprve služebníci Princeho vize vytypují potenciální perspektivní a mladé vůdce v jednotlivých zemích
2. tito jsou vyučováni sjednocujícími doktrínami (mluvení ke kostem)
3. vyškolení služebníci předávají své zkušenosti dalším

Místní pohled

1. v ČR se pod heslem spolupráce a probuzení získávají vedoucí místních sborů
2. tito vůdci poté přivádějí celé sbory
3. vůdci jednotlivých sborů se stávají členy Širšího výboru KMS
4. členové UžV rozdělí sbory skrze členskou základnu ŠV do regionů
5. členové UžV se zároveň stanou zástupci těchto regionů v KMS
6. za tímto účelem se na regionální úrovni vytvářejí různé akce (vyučování o chvalách, evangelizační akce...)
7. skrze regiony KMS budou sbory i jednotlivci dorůstat k instituční jednotě a KMS se stane předsíní společné rodiny sjednocené církve
8. nesouhlas denominací, na půdě jejichž sborů se tyto věci dějí, je samozřejmě ignorován
9. tato regionální práce pokračují dále na mezinárodní úrovni

6. Vedoucí úloha KMS

Doposavad jsme mohli citovat přímé výroky jednotlivých vůdců či vlivných stoupců KMS. Snahou dokázat, že si KMS usiluje o vedoucí úlohu v církvi bychom se mohli dostat do přímého rozporu s prohlášeními jejich vůdců. Vždyť její představitel tvrdí pravý opak: "...nemyslím si, že by KMS měla vůbec na nějakou duchovní úlohu aspirovat, natož si ji uzurpovat" (7).

Avšak ihned pragmaticky připouští: "Bud' to bude mít širší a užší výbor zjevení v tom, jaké akce podnikat, jaké řečníky zvat, nebo ne. Pokud v tom bude Boží vedení a zjevení mít, bude tu úlohu hrát, i když se bude všelijak snažit zabránit dojmu, že ji (vedoucí úlohu) hraje" (7). Takové otevřené přiznání si zasluhuje účtu.

I přes toto nepřímé, zjevením podmíněné vůdcovství, jsou zde fenomény poukazující na to, že KMS na vedoucí úlohu církve přesto aspiruje. Jak jinak by mohla organizovat regiony a chtít být jakousi předsíní společného rodinného domova. Vždyť k práci v rámci KMS jednotlivci ani celé sbory nepotřebují povolení od autorit svých denominací, nýbrž od autority KMS. "KMS v případě potřeby pořádá i menší akce místního významu. Taková akce musí být schválena nejméně jedním členem UŽV" (53).

Jestliže Dan Drápal vysvětluje ignorování nesouhlasu vedení denominací tím, že toto vedení nepředstavuje apoštolský úřad, avšak pro regionální práci je souhlas vedoucího KMS nutný, nevyjadřuje tím bezděky, že UŽV KMS tuto apoštolskou autoritu reprezentuje? Vždyť KMS chce dokonce tento úřad rozvíjet: "Zůstaneme nadále hybným faktorem pro jednotu Božího lidu, v rozvoji apoštolské služby v Těle Kristově..." (11).

Při letmém pročitání Života víry můžeme dokonce narazit na vyjádření D. Drápala, kde tento princip popírá: "Apoštolská služba se KMS netýká... Pokus vázat apoštolskou službu na určitou organizaci či denominaci z principu není správný, protože ta služba není dána institučně, ale na základě zjevení" (54).

Pokud by autor svůj citát myslel skutečně vážně, KMS by musela rezignovat na svoji vedoucí roli a v důsledku popřít svou touhu stát se předsíní sjednocené církve. Eventuelně by musela "dobýt" nějakou denominaci, popřít, že je to denominace a prohlásit, že její vůdce má momentálně největší zjevení a apoštolskou autoritu přenést na něho. Zatím však KMS své učení, vize ani způsoby práce neodvolala.

A ještě jedna věc. Dan Drápal vysvětluje, že KMS nepožaduje povolení k práci v KMS od vedení denominací, protože vedení denominace jakožto instituce nepředstavuje apoštolskou autoritu a není schopno trvale udržet potřebné Boží zjevení. Není tedy legitimní. Legitimitu vidí v apoštolské autoritě, která závisí na obdržení Božího zjevení. Zároveň vysvětluje, že výbory KMS získají vedoucí úlohu právě pokud budou Boží zjevení mít. Budou tedy vůdci legitimní. Nenaznačuje to snad, že by se právě na základě tohoto Božího zjevení mohlo o apoštolskou autoritu, která nesmí být s institucí vázána, jednat?

A naopak, může-li mít legitimitu k vedení na základě zjevení KMS, o které autor připouští, že je institucí (54), proč by podobné zjevení nemohla mít denominace? A může-li mít tedy zjevení i instituce, proč není povolení od denominace vyžadováno absolutně?

A konečně fakt, že KMS "směřuje" a "metodicky vede" jednotlivce a sbory nevyvrací ani Dan Drápal. Naopak, potvrzuje to i tohoroční předseda UŽV: "KMS se stává řečištěm, které částečně směřuje jeden z těchto proudů (míně evangelikální proud na rozdíl od liberálních křesťanů). Od samého počátku ve svém směru a vývoji v mnoha záležitostech jednala za církev" (49).

Jak připouští sám citovaný autor, přestože se KMS bude všelijak snažit zabránit dojmu, že hraje vedoucí duchovní úlohu (7), prohlašuje jinde Evald Rucký, že KMS jednala "za církev". Jedná-li však někdo z něčoho jiného, potom také v tomto jednání nese zodpovědnost a tu nelze oddělit od autority. Nelze přeci mít zodpovědnost bez autority a autoritu bez zodpovědnosti. Nestačí přeci, aby měly výbory pouze zjevení. To potvrzuje i Dan Drápal: "Jsem přesvědčen o tom, že Bůh dává vždycky tři věci současně: zjevení, autoritu a odpovědnost. Nedává zjevení bez odpovědnosti a autority, nedává rovněž autoritu bez zjevení, a nedává odpovědnost bez autority" (55).

Jak už bylo uvedeno výše, samozřejmě, že se KMS pouze domnívá, že jednala za církev. Pokud někdo jedná za někoho jiného bez jeho vědomí nebo dokonce proti jeho vůli, pak je takové jednání stejně neplatné. Pokud to zůstane v "duchovní rovině" a před "duchovním světem", může se takové jednání stát maximálně příčinou teologické disputace. Horší je, když se své duchovní vize snaží realizovat ve (řečeno slovy charizmatiků) "viditelné oblasti" bez souhlasu těch, kterých se to týká.

Uvědomíme-li si tyto skutečnosti, pak pochopíme i povzdech šéfredaktora Života víry, který se pozastavuje nad postojem jistého bratra, který nepochopil stěžejní význam konference KMS pro "ubírání se" Božího lidu v naší zemi. *"Konference, to už mi nemůže nic říci!" Z úst bratra, který se účastnil prvních konferencí zamrzí. Zdá se, že Pán Bůh měl o dění na konferenci podstatně větší zájem než on. Nechápu, že by někdo, kdo říká, že mu záleží na tom, kam se ubírá Boží lid v naší zemi, mohl být k takovému setkání lhostejný"* (56).

Jindy se na stránkách Života víry objevilo proroctví z modlitební konference, které bylo řečeno do finanční krize KMS: *"Pakliže se skutky (nejen finančními) doplní naše vyznání, že KMS a její pracovníky podporujeme, rozhodlo se o budoucnosti této země. KMS totiž není jen organizace, ale především vize jednoty Těla, které je pevně spoutána s Hlavou - Ježíšem Kristem. Kvůli tomu tuto zemi nezatratím"* (57).

Toto slovo od "trůnu" vlastně říká, že podpora KMS rozhoduje o budoucnosti národa. Když byl šéfredaktor časopisu na závažnost proroctví v lednu 1997 na setkání vedoucích evangelikálních církví s pracovníky KMS upozorněn, poznamenal: *"Toto vybidnutí se týkalo pouze účastníků modlitební konference (vyplývá to z kontextu, ale dozvěděl jsem se, že to nebylo všem čtenářům jasné) a zařadil jsem ho kvůli tomu, že navazuje na to, co Život víry o KMS přinesl v čísle předcházejícím"* (58).

Podstatné zde přeci není, jak velké skupině lidí bylo proroctví adresováno (i když by se dalo s úspěchem s šéfredaktorem polemizovat, jestli finanční podpora lidí na "Mokonu" mohla řešit finanční krizi). Mnohem podivnější je fakt, že šéfredaktora časopisu, který sám proroctví zveřejnil, neudivil jeho obsah. A to ani když je zveřejňoval poprvé ani při námitce.

Tuto skutečnost - vezmeme-li v potaz, že se jedná o tiskový orgán a tiskového mluvčího - nelze vyložit jinak, než že KMS skutečně věří, že se o budoucnosti země rozhoduje skrze podporu KMS.

Podíváme-li se na celou řadu aktivit a smělé cíle KMS, možná nás napadne otázka, jak je možné organizačně zvládnout takovou šíři záběru činností a ještě celou evangelikální církev "směřovat" a "metodicky vést", rozvíjet apoštolskou autoritu, být hlasem tomuto národu a jednat za církev. Přitom v čele nestojí žádné koordinační centrum, ale pouze Užší výbor tvořený pěti vůdci se společnou vizí, kteří jsou navíc faráři, pastory či kazateli sborů a mnozí ještě k tomu zastávají prominentní místa ve svých denominacích.

Připouští to i Evald Rucký: *"Vůbec není pro nás jednoduché stát s celou odpovědností v čele, hledat Boží vůli pro tuto společnost, nedělat příliš mnoho chyb, a při tom stíhat práci ve sborech"* (59). Proč je tedy toto dílo vedenou právě tak vytiženými lidmi?

Pokud je KMS skutečně pouze *"půdou pro pěstování vztahů mezi různými křesťanskými sbory a věřícími..."*, má *"...povzbuzovat a pomáhat vzdělávání křesťanů"*.. a...*"má za úkol k misii povzbuzovat"* (51), proč se jejího vedení ujímají vůdci, kteří poté sotva stíhají? Vysvětlení je prosté: *"Cítíme, že nás Pán Bůh povolal, abychom tuto společnost vedli"* (59).

Nositel samotné vize proto má stát v čele: *"Následoval rozhovor Dana Drápala, že by přestal pracovat v UžV KMS a že by začal spolupracovat na překladu Písma. Jan Klas a Evald Rucký širokou řečí napomínali a potvrdzovali Dana Drápala, aby za vizi, kterou nese, také veřejně stál"* (60).

Shrnuto:

1. k vedení a sjednocení církve je dán úřad apoštola
2. tento úřad je charizmatem, nikoliv institucí
3. toto charizma závisí na Božím zjevení
4. apoštolský úřad je rozvíjen v rámci KMS
5. KMS směřuje a metodicky vede evangelikální Boží lid
6. vedoucí úloha KMS je podmíněno Božím zjevením
7. KMS jedná za církev, čímž nese zodpovědnost
8. neexistuje zodpovědnost bez autority
9. denominace není apoštolským úřadem
11. tzn. že není možné, aby vedení denominace mělo zjevení k vedení
12. proto k práci sboru či jednotlivce v KMS není třeba jejího souhlasu
13. k práci v rámci regionů je však nutné schválení alespoň jednoho člena UŽV KMS, tedy jeho autority
14. rovněž konference, které KMS pořádá, mají zásadní význam pro ubírání se Božího lidu v naší zemi
15. podpora KMS, a to nejen finanční, rozhodla o budoucnosti celého národa
16. celé toto dílo je vedeno pěti lidmi UŽV KMS

7. Jednání s denominacemi.

Protidenominační zaměření KMS je zřejmé už z předcházejících citátů, avšak neuškodí zde ještě jednou připomenout rozvedený citát Dana Drápala: *"Na rozdíl od mnoha křesťanů jsem přesvědčen, že denominace nejsou něčím, co Pán Bůh chce. Mám za to, že je nanejvýš toleruje... Nesmiřuji se vnitřně... s existencí rozdělení na denominace"* (6).

Také člen UŽV KMS Evald Rucký píše, že *"žijeme v postkonfesijní (postdenominační) době"* (49) a kritizuje nekoordinovanou a chaotickou vnitrocírkevní aktivitu slovy: *"...Kolik (přibylo) vnitrocírkevních aktivit, nekoordinovaných, chaotických... Jsou to mrtvé skutky před Hospodinem, mrtvý pohyb"* (61).

Jinde nepřímou vyčítá církvím jejich vlastní aktivitu namísto mj. i hledání jednoty: *"Jen kolik máme na našem malém českém území misijních a biblických škol. Kolik akcí každý sbor a každá církev podniká!... A právě proto je tento čas svobody i časem svobody i časem postu, modliteb, duchovního boje a hledání jednoty"* (62).

Nutno podotknout, že právě sbor, jehož byl autor těchto slov pastorem, má vlastní biblickou a základní školu, rozvíjí podnikatelské aktivity v sekulární sféře a ve spektru různých akcí je nesmírně činný.

Na jiném místě Evald Rucký píše: *"Již období, kdy probíhala minulá, devátá konference, bylo poznamenáno rozdílnými vizemi a koncepcemi mezi křesťanskými vedoucími. A protože v naší zemi není příliš mnoho těch, kteří by se hlásili k následování Ježíše Krista, výsledek byl patrný na počtu účastníků... Bylo-li by prokazatelné, že nás všechny v těle Kristově vede Boží Duch jedním směrem, a ten by nebyl reprezentován KMS, byl bych ochoten z budování tohoto díla odejít a jít oním směrem, který Duch svatý určuje. Stane-li se to v budoucnosti, uvidíme. V současné době jsou spíše jednotlivé houfy směřovány denominačním směrem a ti lidé, kteří ztrácejí duchovní sílu, pak na žádnou akci (konferenci KMS) už ani nejdou"* (12).

Zvláštní je, proč zde autor jako alternativu KMS vidí pouze jeden "jediný" směr, kterým by měl Duch svatý křesťany vést? Ve čtenáři to může vzbudit dojem, že Duch Boží vede svůj lid pouze skrze

jedinou instituci, a to buď KMS nebo denominaci a ta přeci není jediná. Proč by třeba nebylo možné obojí? Setrvávání E. Ruckého v KMS, ba dokonce v jedné z jejich čelních pozic dokazuje, že autor je přesvědčen, že Duch svatý skutečně křesťany skrze KMS vede.

V souvislosti s narážkou na "houfy směřované denominačním směrem" či jinde zmiňovaný "mrtvý pohyb" a Princeho "hřbitovy", si můžeme domyslet, zda je pro autora denominační směr pro vedení Duchem svatým skutečně platnou alternativou. V širším výboru KMS dokonce odstupující člen UŽV Oldřich Kadlec vysvětluje, že KMS rozlišuje na ty "kteří se chtějí připojit a na ty, kteří nechtějí" (63). A na jiném místě si stěžuje:

"...služebníci se stále těsněji přimykají ke svým denominacím... My jsme někdy provokovali, protože jsme přeskakovali angažované autority. Ted' naše generace jakoby duchovně dospěla a v národě je velmi těžké najít lidi, kteří by měli tenhle postoj. Jakoby se to všechno krásně zařadilo do denominací. Co když to ale bude ještě silnější? ...Dejme tomu, že okolnosti přinutí každého, ať chce nebo nechce, aby držel lajnu. A toho se bojím a myslím si, že bychom se tomu měli bránit" (64).

Jednalo se o příspěvek na ŠV KMS, který byl pro svoji aktuálnost zařazen jako samostatný článek. Jeho otevřenost působila na přítomné tak strhujícím dojmem, že Tomáš Dittrich poznamenal:

"Příspěvek, který přednesl Oldřich Kadlec, účastníkům na chvíli vzal dech. Bylo to prorocké varování před ztrátou původního pomazání a vize KMS v souvislosti s tím, že se Boží služebníci těsněji přimykají ke svým denominacím... šlo bezpochyby o duchovní jádro celého setkání" (65).

Jak je vidět, "přimykání" služebníků ke svým denominacím leží funkcionářům KMS pořádně v žaludku!

Stoupenci KMS si jsou i důležitostí svých akcí v porovnání s akcemi denominací velmi jisti. Na stránkách měsíčníku KMS narazíme např. na následující zmínku mezi řádky, kdy vedoucí jedné evangelikální denominace dal přednost jistému výročí před účastí na jednom dnu konference KMS!

"Rád bych zmínil i jeden negativní jev: určitá rozlitanost vedoucích. Pavel Černý kázal ve čtvrtek na slavnosti k výročí Jana Husa v Husinci a tak chyběl na klíčovém dni konference. Přes to, že jeho vyučování v pátek nechyběla aktuálnost pro situaci v naší zemi, mohl by více navázat na to, co se dělo na konferenci" (56). Výročí Mistra Jana Husa je ve srovnání s konferencí KMS patrně bezvýznamná událost.

Ačkoliv se Dan Drápal opakovaně odmítavým postojem k denominacím nijak netají, je s podivem, proč touží institucionální jednotu zahajovat právě připojením k denominaci, kterou Bůh "nanejvýš toleruje". Snahou připojit se k Jednotě bratrské, což je přeci denominace jako každá jiná, se přeci nijak netají. Rovněž svého času uvažoval o vstupu Maninského sboru do Apoštolské církve.

Či snad účel světi prostředky a bude-li církev jednou stejně jednotná, je úplně jedno, jestli k tomu použijeme formy, které Bůh neschvaluje, či maximálně toleruje?

Členové jednoho ze sborů KS na tuto iniciativu reagovali vystoupením ze svazku KS a sami se k jedné z denominací připojili se slovy:

"Není jistě žádným tajemstvím, že vedení KS hledá usilovně cestu připojení k nějaké denominaci, jmenovitě k Jednotě bratrské. Musíme se přiznat, že nám toto řešení není blízké... po půlročních modlitbách a vyjádření jednomyslnosti ve vedení sboru i ve sboru samém, jsme požádali radu AC o přijetí za jeden z jejich samostatných sborů... Víme, že Křesťanská společenství, pokud se nechtějí stát novou církevní denominací, mají před sebou obdobné hledání jako my" (66).

Autoři zde naznačují, že jednotlivé sbory Křesťanských společenství se vlastně připojením k Jednotě bratrské stanou "novou církevní denominací".

Za měsíc se jim na stránkách stejného časopisu dostalo od Dana Drápal poučení, ve kterém se autor striktně vyhýbá pojmům jako "připojení", "spojení" nebo "sjednocení." Samotnému aktu slučování jsou zde pouze předsunuta slova jako "jednota" a "sblížování." Dan Drápal vysvětluje, že jeho cílem není získat výhody, které má denominace, nýbrž směřovat k jednotě církve:

"Co hledám, není připojení k nějaké církevní denominaci, ale jednota těla Kristova... Chápu sblížování s Jednotou bratrskou (zatím můžeme mluvit pouze o sblížování, nikoliv o spojování, či sjednocování) jako počátek určitého procesu, nikoli jako cíl sám v sobě" (6). Dále vysvětluje, že

denominace nejsou podle jeho názoru Boží vůlí a že *"naše jednota je jedině v Hospodinu, nikoliv ve vnějším institučním zajištění"* (6).

Autor svůj cíl ospravedlňuje takto: *"Pokud tedy nejsem přesvědčen, že k naplnění touhy a příkazu Pána Ježíše Krista, abychom byli jedno, stačí duchovní jednota bez institučního rozměru, pak jsem pro tuto jednotu začal něco dělat..."* (6).

Dan Drápal tak vlastně ve zkratce vysvětluje svoji vizi. Skutečně mu nejde jenom o připojení k nějaké denominaci. To je pouhým mezičlánkem, či prostředkem k něčemu, co sahá mnohem dál. Totiž k instituční jednotě církve posledních dnů, zahrnující sbory z mnoha denominací.

Avšak námitku, že připojením se k Jednotě bratrské stejně vznikne "nová církevní denominace", na což poukazují právě časlavští, nechává nezodpovězenou a samotné připojení pouze odsunul do ztracena.

Ještě měsíc předtím však na stránkách Života víry popisuje tiskový mluvčí KMS toto "sbližování" KS s JB zcela jednoznačně: *"Možnost jednoty s Jednotou bratrskou byla jedním s témat konferencí pastorů KS, která se konala koncem prázdnin (22.- 26. 8). Dan Drápal... zdůraznil, že organizačnímu sjednocování musí předcházet jednota duchovní"* (67).

Dan Drápal před tím zopakoval svůj negativní vztah k denominacím, avšak potvrdil, že vizi, ke konci časů sjednocené církve hodlá skutečně *-paradoxně-* uskutečňovat právě sloučením s denominací: *"Nemyslím si, že denominace jsou Božím záměrem, ale nemyslím si ani, že se všechny před koncem věků spojí. Jsem však přesvědčen, že má cenu jít touto cestou"* (67).

Ve spojování s Jednotou bratrskou se tedy implicitně hlásí k Princeho vizi, ke konci časů sjednocené církve. I když zůstává realistou a nevěří, že by se všechny církve skutečně do doby konce spojily (i Joyner prorokuje o těch, kteří zůstanou stranou), hodlá se ubírat touto cestou.

Podobně to svého času viděl i funkcionář Jednoty bratrské, který na téma sbližování s KS prohlásil: *"Jednota církve v pohledu Nového zákona se dotýká struktury a správy Církve. Zároveň na základě slov Pána Ježíše na základě 17. kapitoly Janova evangelia věřím, že již samotné kroky k jednotě Církve zmocní naše svědectví světu. Chci vyznat, že záchrana těch, kteří žijí bez známosti Ježíše Krista je pro mě víc, než uchování tradic, jména i zvyklostí. Cesta k jednotě Církve bude cestou riskantní, ale máme touto cestou jít"* (68).

Rovněž v období totality měl Dan Drápal snahu o sblížení či jednotu s Apoštolskou církví a znamenalo to jednoznačně spojení Manin s AC. Dle Tomáše Dittricha, který jeho slova zachytil, mluvil Dan Drápal tehdy o *"spojení maninského společenství a letničních"* (5).

A nebyla to jen Apoštolská církev nebo později Jednota bratrská, se kterou se Dan Drápal hodlal spojit. Na zmíněné pastorálce, tedy před plénem pastorů svého společenství, doslova, dle Tomáše Dittricha, prohlásil: *"Pastor Drápal také řekl, že by byl pro sjednocení např. s ECM, CB a AC, ale že u JB jde o výzvu přítomné chvíle"* (67).

Pod zorným úhlem předcházejícího citátu lépe pochopíme, jaký je vlastně cíl jeho navazování vztahů a sbližování právě s těmito církvemi. *"..Proto jsem usiloval o navázání vztahů s Církví bratrskou, s Církví apoštolskou i s Evangelickou církví metodistickou"* (6). Nezapomeňme přitom, že autor nepovažuje vedení denominací za legitimní k vedení Božího lidu ani existenci denominací nepovažuje za Boží vůli!

Ať už to nazveme jakkoliv, výsledkem takového sbližování (ať už s AC nebo JB) by v takovém případě opět byla denominace se svojí ústavou, registračním výměrem a znakem. Takovýmto institučním sloučením s denominací, ať už sbližováním, či jiným druhem činnosti vyjádřeným jakýmkoli jiným podstatným jménem, vznikne opět denominace.

Jestliže by se autorovi skutečně podařilo s nějakou denominací spojit a dále setrvávat ve vizi institucionálně sjednocené církve, potom by tuto vizi musel dále uskutečňovat prostřednictvím této denominace. Jinak by tato aktivita ztratila smysl a vize by byla vyprázdněna.

Rovněž je nasnadě otázka, proč Evald Rucký přijal nabídku a nechal se zvolit do vedení denominace? Nerozšíří tak pověstné "houfy" denominačních služebníků? Nebude pro něho mít -podle Dereka Prince- sdružování se na základě něčeho menšího než je Večeře Páně stejné důsledky jako smilstvo? Či neobává se, že podle slov Dana Dráपालa, ztratí Boží zjevení?

S podivem je, že právě v poslední době, kdy se jeden ze dvou neznámějších charizmatiků dostal do čela jedné z denominací, začínají objevovat názory, že KMS nemusí hrát při regionálních aktivitách církve prim.

Právě Evald Rucký, poté, co zmínil regionální aktivity sboru Jednoty bratrské v Liberci: "...*uvedl, že není rozhodující, aby regionální spolupráce probíhala pod hlavičkou KMS, ale aby se vůbec konala. "Proto bychom rádi vyhledali nositele těchto regionálních aktivit", řekl shromážděným Evald Rucký, "a přizvali je ke spolupráci"*" (52).

Byl to však právě Evald Rucký, kdo horlil pro regionální činnost v rámci KMS a podrobně ji dokonce do své vize KMS formuloval (49). Povšimněme si, že nyní již nehledá nositele regionálních aktivit, kteří by se připojili ke KMS, nýbrž k aktivitám Jednoty bratrské.

Náhle, jakoby mávnutím kouzelného proutku, se na adresu KMS začínají ozývat hlasy, které při prosazování regionálních aktivit zpochybňují její majoritní postavení.

Pastor jednoho svobodného sboru uvedl, že hlavička KMS by byla na překážku jeho domácím scházením s vedoucími ostatních denominací (52) a farář evangelické církve a člen UŽV KMS řekl, že: "*KMS není jako kvočna, aby na věcech seděla. Jde o to, aby věci běžely*" (52).

Už ani nepřekvapí, že: "*Evald Rucký dále uvedl, že bude třeba vyhledat další služebníky, kteří převezmou více zodpovědnosti u jednotlivých akcí (např. u seminářů a Mokonu) (Mokon = modlitební konference, pozn. aut.)... změny budou znamenat zboření navyklé struktury a určité předání zodpovědnosti*" (52).

Vůdčí osobnost v KMS Dan Drápal na tomto památném setkání ŠV KMS dokonce otevřeně přiznal, že apoštolskou autoritu nelze vázat na KMS, protože KMS je instituce a apoštolská autorita je věc zjevení (52).

Nabízí se tedy otázka. Když už Jednota bratrská vykonává regionální práce, jeden z vytčených klíčových programů KMS, který ji měl směřovat k institucionální jednotě církve a vyzývá ke spolupráci ostatní, stává se tak logicky středem těchto aktivit ona sama. KMS slovy svého protagonisty přeci nemusí sedět na všech jako "kvočna na vejcích". Nemohla by to být i Jednota bratrská, která převezme i ostatní aktivity, které ze sebe náhle KMS setřásá? Nestane se i centrem "sblížení" s ostatními denominacemi ona sama?

Svého času to jasně potvrdil i jeden z jejich vlivných představitelů, když horlil pro institucionální jednotu s KS: "*Cesta k jednotě Církve bude cestou riskantní, ale máme touto cestou jít. Naději se proto, že v budoucnu budeme takovéto kroky zakoušet (kromě KS) i k dalším společenstvím a denominacím. I proto je nám darována tato doba otevřených dveří*" (68).

Bude tedy KMS dána do starého železa? Ve stejnou dobu si tyto otázky klade i nositel vize: "*Je KMS ještě potřeba? Potřebuje ji Bůh k naplnění svých zájmů? Církev je zázrak a má duchovní rozměr... KMS není církev. Církev tu je od letnic a bude tu až do příchodu Páně. To neplatí o KMS. Tedy: Proč jsme tady? Máme ještě smysl? Co chce Bůh abychom dělali? Jsou tu ještě důvody pro existenci KMS, které byly na počátku?"*" (54)

Že by nadčasové úvahy? Autor článku však zatím ještě KMS neodepisuje. "*Oba důvody (jednota a evangelizace), pro které KMS vznikla, stále ještě trvají, a proto si myslím, že pro KMS tu stále ještě je místo*" (54).

Souhrn:

1. Bůh denominace nechce, nanejvýš je toleruje
2. současná doba je dobou postkonfesijní
3. v této době křesťané slouží ve dvou proudech: jedni slouží v KMS, ostatní houfy jsou směřovány denominačním směrem
4. KMS rozlišuje na ty, kteří se chtějí připojit a ty, kteří se nechťejí připojit
5. KMS se chce bránit tomu, aby byla služba směřována denominačním směrem
6. Bůh s naším národem jedná prostřednictvím KMS
7. nekoordinované vnitrocírkevní akce jsou mrtvým pohybem
8. snahou některých vůdců dochází ke sblížení evangelikálních církví
9. cílem je sjednocování jednotlivých denominací
10. vyvrcholením by měla být co nejvíce institučně sjednocená církev posledních dní
11. některých aktivit se KMS v poslední době vzdává
12. regionální práce se začíná konat pod Jednotou bratrskou
13. připouští se, že KMS může časem zaniknout

Často tedy z řad KMS můžeme slyšet podobné nářky na nejednotu a neochotu vedení ostatních denominací spolupracovat s jejich organizací. Avšak přijde-li pozvánka ke spolupráci právě od KMS, znamená to následující: Milí vedoucí denominací, my sice denominace neuznáváme a nejsme si dvakrát jisti tím, že jste Bohem povoláni k vedení ani tím, že máte potřebné Boží zjevení. Tím, kdo má církev vést, jsme přeci my, charismatický apoštol a předvoj k institucionální jednotě - KMS.

Chceme však, abyste se účastnili naší akce, neboť věříme, že je to Duch Boží, kdo vás touto cestou chce vést. Pokud nás budete ignorovat, může se vám stát, že budete Bohem obejití. Ostatně, pokud s námi spolupracovat nechcete, najdeme si ve vašich řadách spolupracovníky sami, neboť nepůjde-li to od shora, budeme jednotu dělat zdola, a k tomu ani nepotřebujeme váš souhlas. Když se nám nepodaří získat vás, získáme vaše členy a nakonec sjednotíme církev pod apoštolským vedením - bez vás.

Samozřejmě, že se jedná o parafrázi, avšak založenou na skutečných výrociích a programových vizích a statích které jsou dány do souvislosti. Neobstojí ani námitky, že se jedná o postřehy či názory jednotlivých lidí, které nelze zobecňovat. Jedná se o názory vůdců KMS publikované na stránkách tiskového orgánu KMS a zejména v rubrikách jako je úvodník či články informující o činnosti KMS, které KMS používá právě k popisu svých programů, cílů a snah.

8. Charismatici a letniční

Každá teologie musí být obhajována jak zvenčí tak zevnitř. Pavel byl apologetou zevním i vnitřním, tzn., že obhajoval pravost učení jak mezi svými, tj. v církvi - a věnoval tomu nemalé úsilí - tak vůči světu a odpadlému židovskému národu. Přináší-li někdo nové učení -a křesťanství jím v té době bezesporu bylo- musí počítat s podobnou dvojitou obranou. Co to znamená prakticky? Pokud chtějí charismatici sjednotit církev, musí se sjednotit nejprve navzájem. Musí se sjednotit na nějakém principu, jinak to nejde. Nestačí si namlouvat, že jednota v Duchu je nám dána, chci-li budovat instituci, musím nabídnout něco víc.

Princeho srovnání Ezechielské obnovy Izraele se vznikem charismatického hnutí je sice nonsensem *non plus ultra*, nicméně je vynikající motivací právě ke stmelení a vytvoření věroučného základu pro Joynerovskou "*jedinou identitu*". Uvěřím-li, že křtem v Duchu svatém jsem přiřazen k nějaké, "ještě povolanejší" skupině a vyjdu-li ze "svého hrobu", naplním Boží záměr, který ostatní nejsou sto naplnit, cíle je dosaženo.

Vydvávají zde však dva obrovské problémy. Prvním z nich je možnost kritiky tohoto učení. Řešení je zde nasnadě. Jestliže jsem pokřtěn Duchem svatým, pak rozhodně vidím více než ostatní a

nemusím se již zabývat jejich argumenty a poslouchám argumenty těch, o kterých jsem přesvědčen, že jsou mi schopni lépe duchovně posloužit. Mimochodem, spojovat křest Duchem s apoštolskou autoritou není nešťastnější. Apoštolství vyslaných sedmdesáti zde bylo ještě před letnicemi. Dá se souhlasit s tím, že pneumatologie těch "kteří nemají" bude pokroucena jejich výkladem, jehož motivem je právě to, že "mít nechtějí" a musí si to tudíž nějak "biblicky" zdůvodnit. Přesto však výjimečnost těch "kteří mají" může někdy zaslepit v tom, že věřím "že teď mám to pravé" i v něčem jiném - jsem institucionálně předurčen, tedy vyvoleným z vyvolených.

Pokud nestačí ani to, je zde ještě mechanismus, kterému McConnell říká "prst na ústa". Nesouhlasíš s bratrem Princem? Jed' do Ameriky nebo Izraele a napomeň ho, ale nekritizuj našeho svatého za jeho zády.

Druhým obrovským problémem jsou letničtí, pokud odmítají spolupracovat. Vždyť oni přeci "také mají" a nepřipravují žádnou jednotu "kosmopolitní" instituce. Jejich vůdce se dokonce pro tiskový orgán KMS vyjádřil následovně:

"Tendence sedmdesátých let byla zakládat modlitební skupinky v různých denominacích a sborech... Pán mne ale později rázně napomenul, že tohle mi nedovolí dělat... Najednou jsem pochopil, že nejsem jediný, že mám kolem sebe bratry v každých církvích, kteří jsou Bohu milí... Najednou jsem si uvědomil, že svou prací mohu způsobit, že kazatel v nějaké denominaci se začne s pláčem modlit: "Otče on mi ubližuje, on mi dělá ve sboru neplechu... Ne, sjednocení Božího lidu touto cestou nepůjde" (69).

Ve stejném článku dokonce autor vyslovil něco, co by ortodoxním charizmatikem bylo nejspíše považováno za kacířství: *"Věřím, že na celém světě i u nás zůstanou denominace a z každé denominace budou lidé vzati vzhůru k Pánu..." (69).* A to vše dokonce v rozhovoru pro tiskový orgán KMS.

Což tedy křest Duchem svatým nepředurčuje institucionálně? Zde řešení není tak snadné jako v případě evangelikálů. Jaké tedy je? Získat letničtí nebo vytvořit dojem, že kromě křtu v Duchu, máme ještě něco více. Může to být něco, co je jakoby převratným objevem v teologii nebo spíše nově objevenou pravdou. Jde např. o zástupné vyznávání hříchů nevěřících, masové vymítání z davů, smířování národů atd. Je s podivem, že proti tomu se ozývají právě letničtí. Inu, ještě jim něco chybí. Až se to naučí aplikovat, mohou jít rychleji a účinněji, ovšem s námi. Kritika těchto doktrín se nepřijímá.

Vždyť i Derek Prince dosvědčuje, že to byli právě letničtí, kteří se proti jeho novým praktikám postavili (70) a dle jeho názoru zůstali v některých věcech uzavřeni (71). Není divu, že si letničtí od charizmatiků občas vyslouží tvrdou kritiku. Narušují jednotu, jsou autoritativní, lpějí na své denominaci, tzn. že si myslí, že jsou nejlepší atd. Kritiku za pocit výlučnosti si Apoštolská církev vysloužila i od Dana Drápala (72).

Kritiku evangelikála mohu odmítnout s tím, že není pokřtěn v Duchu a proto nerozumí, ale co s letničtím? V podstatě jsou dva způsoby, buď je cíleně získat nebo je tvrdě kritizovat a na základě teorie "budování jednoty zdola", vytvořit u jejich členů pocit, že jejich vedení brání jednotě, je autoritativní a namyšlené a není schopno rozpoznat znamení doby.

Podají-li se ke spolupráci získat pastora, pak následuje celý sbor, který se poté stane "stanicí KMS" v denominaci. Nejde zajisté o nic převratného, ve válečné strategii se takovéto taktice říká "pátá kolona". Skrze tyto "trojské koně" jsou pozvolna dobývány pozice v denominacích a podkopávána autorita denominačních vůdců.

Tito se samozřejmě brání a snaží se své sbory chránit, což může být považováno za důkaz další nespolečenosti a uzavřenosti.

Souhrn:

1. charizmatičtí nejsou sami, kdo věří v křest Duchem jako druhou zkušenost
2. stejně věří i letničtí
3. tito však nejsou v Princeho vizi zohlednění
4. dokonce sami Princeho za některá jeho učení kritizují
5. nesdílejí ani vizi naddenominačních institucí
6. jsou proto charizmatiky kritizováni
7. nebo pro spolupráci získávání

Protože bývá často pokládána otázka ohledně rozdílného učení charizmatiků a letničních, Pokusil jsem se uvést několik společných a rozdílných věroučných bodů.

Společné body:

soteriologie

letničtí i charizmatičtí věří, že křesťanem se člověk stává uvěřením v Ježíše Krista, což stvrzuje křtem ponořením na základě svého vyznání víry

biblistika

letničtí i charizmatičtí věří, že Bible je Boží slovo, tedy v plnou inspiraci Písma Starého i Nového zákona Duchem svatým. Berou je jako jedinou a závaznou normu své věrouky

pneumatologie

letničtí i charizmatičtí věří, že křest Duchem svatým je osobní a po znovuzrození následná událost v životě křesťana. Není nutná ke spasení, avšak zmocňuje křesťana k jeho službě. Letničtí i charizmatičtí rovněž věří, že Duch svatý dnes udílí stejné dary (charizmata), jako v první církvi

eklesiologie

letničtí i charizmatičtí věří, že Kristus dává církvi stejné úřady, jako v první církvi (apoštol, prorok, evangelista, pastýř a učitel)

Rozdílné body:

eklesiologie

letničtí věří, že Bůh respektuje denominace a respektují jejich statutární zástupce za legitimní vůdce

charizmatičtí věří, že Bůh denominace pouze toleruje a nerespektují jejich statutární zástupce za legitimní vůdce

letničtí věří, že úřad apoštola je institučně vázán

charizmatičtí nevěří, že je úřad apoštola je institučně vázán

letničtí věří, že Kristus ve své modlitbě mínil jednotu duchovní

charizmatičtí věří, že Kristus ve své modlitbě mínil i jednotu institucionální

letničtí věří, že denominace vznikají na základě zachování určitého Božího zjevení (ospravedlnění z víry, křest ponořením, křest Duchem svatým)

charizmatičtí věří, že denominace jsou projevem tělesnosti (následování člověka)

Christologie

letničtí věří, že Kristus po své smrti předal svého ducha do rukou Otce

charizmatičtí věří, že Kristův duch po smrti trpěl v pekle (73)

hermeneutika

letniční nepoužívají zjevení k vytváření doktrín (74)

charizmatici používají zjevení k vytváření doktrín (75)

eschatologie

letniční věří, že denominace zde zůstanou do příchodu Krista

charizmatici věří, že denominace nebo jejich větší část se institučně sloučí

letniční nepopírají probuzení, avšak věří ve velké odpadnutí (apostasis) ke konci věků a poslední žeň vidí jako sklizeň veškerého pokolení k soudu (Mt 13,39)

charizmatici věří ve velké probuzení, sjednocení a formování velkých pravd a poslední žeň vidí jako probuzení

letniční věří, že největšího poznání dosáhli Kristovi apoštolé a církev maximálně objevuje to, co bylo opuštěno

charizmatici věří, že poznání církve ke konci časů stále roste (29)

9. Co je vlastně jednota?

Doposud jsme se věnovali kritice pojetí jednoty dle současných charizmatiků, shromážděných pod institucí KMS. Mohlo by se zdát, že tedy jednota křesťanů není věci aktuální, či je podružná. To by nebyla pravda. Ovšem klasické evangelikální denominace se ve svém pojetí jednoty od jednoty podle KMS liší.

KMS vidí jednotu jako sblížení se do jednotné organizace a instituce, jejímž základem budou městské sbory a toto sjednocení uskutečňují na základě 17. kapitoly Janova evangelia. Takovéto sjednocení má být potenciálem k službě probuzení, které se následně dostaví. Samotná Kristova modlitba za jednotu je považována za příkaz. Dan Drápal k tomu napsal: "*Vždyť jednota je příkaz (J 17)*" (54).

Samotní "evangelikálové a letniční" to však vidí jinak:

"Již několik let se především v charismatických kruzích vytrvale ozývá volání po 'jednotě Božího lidu'... Do povědomí našich křesťanů se tento důraz dostává tak silně, že dnes můžeme být svědky podobných nebiblických proroctví, jako např. 'když budeme jedno, přijde probuzení' (ŽV 8/95)... Například se hlásá, že nenaplníme příkaz Pána Ježíše z ev. Jana 17, 20-21, abychom byli jedno, jako on byl jedno se svým Otcem. To však nebyl příkaz, ale modlitba Božího Syna k Oci, který jej vyslyšel... Snaha o dosažení jednoty mezi církvemi se některým pozvolna stává tím nejdůležitějším, o čem tu jde" (76).

Jeden z vedoucích sboru jiné denominace o jednotě říká: "*Odvážil bych se tvrdit, že jednota, již měl Kristus nám mysli, není jednotou organizační, či administrativní... tam, kde se například 50 sborů jedné Církve bratrské dohodne dokonce i na stejné služebné organizaci, je důvod k radosti a nikoliv ke komplexům méněcennosti, že se snad na této věci nedohodli křesťané všichni" (77).*

Představitel jedné menší denominace píše: "*Chceme-li mluvit o jednotě, uvědomme se, že jejím základem musí být Písmo, že musí být v souladu s ním a musí být vytvářena Duchem svatým. Taková jednota nás nemusí vést k jednotné instituci, a přes to můžeme být jednotni" (78).*

Před vytvářením jednoty varuje i členka jiné denominace: "*...my nejsme povoláni k tomu, abychom jednotu tvořili. To už udělal Pán Ježíš, když nám podle svého zaslíbení zanechal svatého Ducha. Vyslyšením jeho modlitby za jednotu církve byly Letnice. Na nás je respektovat tuto jednotu, nikoli ji vytvářet" (79).*

Jak tedy tyto představitelé chápou jednotu? Nechme opět promluvit autory, z jejichž článků jsme již citovali:

"Potkám-li kteréhokoliv bratra z kterékoliv denominace, jestliže je u mne i u něj na prvním místě Kristus, jsme jedno... Ale tam, kde na prvním místě není Pána Ježíš Kristus, nýbrž "má" denominace,

"mé" tradice, "mé" duchovní zkušenosti - tam jednota skutečně není a nebude, i když se lépe poznáme, budeme se snažit více cítit a respektovat. Jediná jednota, ke které jsme povoláni, je jednota v Pánu Ježíši Kristu. Nic víc" (76).

"Jednota musí být jednotou určitosti a pravdy, i když je ta pravda někdy nepříjemně hranatá...jednota předpokládá, že zameteme koštětem upřímnosti a dáme vyniknout jasným a určitým slovům, co jsme, čemu věříme právě tak, jak věříme... jednota o níž jde Kristu, je jednotou slávy... Nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že Ježíšova sláva je v jeho jedinečném vztahu k Bohu Otci a že právě tuto slávu, tento nový a jedinečný vztah ke smířenému Bohu, předal svým učedníkům" (77).

"Je pravda, že i mně se jedná o to, aby naše sbory rostly, aby rostla naše denominace, nesmí to však být za cenu nepravého sjednocování. Musím si uvědomit jedno: je tu Bůh, který nás miluje, ale miluje i mého bratra z jiného sboru, z jiné denominace. On si ho cení. Ten bratr je možná upřímnější než já, i když mně se jeví, že moje doktrína je lepší než jeho... je třeba vidět v těch druhých bratry a sestry, ale z druhé strany vědět, kde je můj dům, moje fyzická i duchovní rodina, kde je moje pole, na které mě Bůh postavil, a tam věrně pracovat" (78).

"A běda nám, když proti kterémukoliv Božímu dítěti, v němž přebývá Duch svatý, máme nějaké předsudky a nepřijímáme ho s tak velkou láskou, s jakou Ježíš přijal nás" (79).

Při rozhovoru pro Život víry dokonce letniční představitel při dotazu na jeho pohled sjednocování církve uvedl, že denominace zde budou až do příchodu Krista a dokonce vidí jako nutnost respektovat jejich vedení.

"Nemohu říci, že bych viděl jednotu v tom, že budeme rušit denominace... Stavět cokoli na nečistých základech se nevyplácí a absolutně odmítám, že účel světí prostředky. Nesvětí. Ani k sjednocování Božího lidu nesmíme používat nečisté prostředky. Tím míním, že nemohu pracovat na sjednocování Božího lidu tím, že budu podrážet autoritu jiných pracovníků" (69).

Souhrn:

1. evangelikální církve nevidí jednotu v budování instituce
2. přes to jí chápou jako podstatnou součást křesťanství
3. věří, že jednota nám byla dána skrze Ducha svatého
4. Kristova modlitba za jednotu tím byla vyslyšena
5. tuto jednotu v Duchu je třeba zachovat
6. jednota se zachovává vztahem k Bohu
7. což se projeví i vztahem k bratru
8. denominace nevidí jako překážku v jednotě
9. jednotu vidí hlavně ve vzájemném uznání
10. konfesní autority hodlají respektovat

Závěr

Na počátku této studie jsme jmenovali dvě další církve, které rovněž věří v jednotu církve na základě nějaké "širěji nesdílené pravdy". Jsou to katolíci, kteří jednotu vidí v uznání úřadu papeže a adventisté, kteří vidí jako znamení pravé, ke konci časů jednotné, nebabylonské církve (podobně jako Joyner) sobotu.

Všechny tyto a podobné skupiny spojuje několik věcí:

1) Upřímně odmítají denominace. Katolíci v nich dodnes vidí kardinální hřích rozdělení, který donedávna potlačovali mečem a ohněm. Adventisté se při svém vzniku za každou cenu snažili vyhnout vytvoření denominace. Prince sdružování do denominací přirovnává ke smilstvu.

2) Ve všech skupinách předcházejí "zjevení" před doktrínami. Tak vznikají typická katolická učení, která sjednocují matku církví. Např. katolický očištec je založen na mimobiblických viděních Judy Makabejského. Ellen Whiteová vidí zářít přikázání o sobotě a Bůh údajně spojuje vůdce Pastýřského hnutí na základě výkladu údolí suchých kostí.

3) Tyto duchovní zážitky, které nemají skutečnou oporu v Písmu poté dodatečně vedou k utváření celých dalších doktrín a praktik. Vysluhují se bohoslužby za zkrácení utrpení duší v očištcí. Na zdržování se nečistých jídel a dodržování celého zákona se pořádají přednášky "o zdravé životosprávě". Zakládají se paracírkevní organizace, školí se vůdci a přelézají ohrady.

4) Přijetí falešných doktrín potom vede k dalším zjevením. Zjevení Marie potvrzuje doktrínu o její bezhříšnosti. Vidění Kristova údajného vstoupení do nebeské svatyně potvrzují právoplatnost výpočtu nekonajícího se skutečného Kristova příchodu. Chybný Princeho výklad vede k vzniku Joynerova vidění.

5) Většina proudů, které se bránily denominace tvořit nakonec stejně denominace zakládají. Z katolická církve vznikají další církve: řeckokatolická (1054) a Starokatolická (1871), či se tvoří řády, které jsou jednou povoleny, jindy zakázány (jezuité). Adventisté jsou dnes i přes svůj počáteční odpor etablovanou denominací a přes odpor charismatických vůdců i jejich církve nejsou ničím jiným než denominacemi.

Doslov

Zatímco, jak je vidět, evangelikálové a letniční jsou v pohledu na jednotu v podstatných věcech jednotni - to neznamená, že by mezi jejich jednotlivými denominacemi nebyly v této věci menší rozdíly, ale shodují se v tom, že jednotu, za kterou se Ježíš modlil nespočívá ve vytvoření instituce, nýbrž ve vztahu k Otci a slávě Boží. Je to právě KMS, která toto učení nesdílí. Jak chce tedy sjednotit Boží lid, když už v samotném pojetí jednoty se liší? Buď musí nadále pokračovat ve svém "zástupném jednání" a "přelézání ohrad" nebo svá učení aplikovat pouze na sbory, za něž nese statutární zodpovědnost a takový sbor neexistuje.

Jestliže KMS opakovaně hlásá, že jednotu nevzniká na základě shodného učení, pak je to ona sama, která tuto svoji zásadu porušuje, neboť jednotu buduje na učení, které sdílí jen ona sama.

Bylo by jistě naivní se domnívat, že vůdčí osobnosti se přes noc své vize vzdají. Mohou však změnit prostředky. Ove Gustafsson poznamenal, že charismatici na západě, kteří původně denominace považovali za "znamení šelmy", nakonec sami denominace založili (39) a podobný fakt potvrzuje v "Jiném evangeliu" i McConnell (80).

Ačkoliv je pro představitele KMS název "denominace" pojmem neřku-li pejorativním, je udivující jejich snaha se s touto, téměř odsouzeníhodnou institucí, sblížit a dokonce se nechat volit do jejího čela. A to v době, kdy se začínají ozývat hlasy požadující oslabení úlohy KMS. Jsou to rovněž denominace, se kterými se charismatictí prominenti hodlají slučovat a je to opět denominace, která nyní nese hlásnou vizi regionů, donedávna chloubu KMS.

Povšimněme si však, že obsahu vize KMS se nikdo nevzdal. Jako by se měnila jen forma. Tyto úvahy se dokonce začínají objevovat v době, kdy KMS vydává Joynerovu "Poslední bitvu". Hlavní prostředek sjednocení, tj. vize regionů, zůstává. "...není rozhodující, aby regionální spolupráce probíhala pod hlavičkou KMS, ale aby se vůbec konala" (52). Jak se rýsuje, vize se tedy nemění.

Nositelem regionální vize se jen stává, jak bylo uvedeno výše, Jednota bratrská, dnes již plně vedena charismatiky. Nasvědčuje tomu i nedávná událost, kdy stanici Apoštolské církve v Nýrsku bylo ze strany vedení sboru KS (!?), která sama před časem tuto stanici ze svých řad vyloučila, nabídnuto členství v Jednotě bratrské. Pochopitelně bez vědomí pastora, do jehož sboru tato stanice nyní patří (81).

Smutné na tom je, že se, dle výše uvedeného incidentu v Nýrsku, Jednota bratrská hodlá patrně stát nositelem vize se vším všudy, tedy i s metodou "přelézání ohrad" - tedy nerespektování autority jiných církví.

Nezáleží na tom, zda se církev sjednocuje z pozice denominace, či nějakého nezávislého centra. Podstatné jsou:

- a) učení, které má kořeny v neporozumění vztahu obnovení Izraele a církve posledních dnů a paranormálních zjeveních. Obojí v důsledku vede k vytváření supradenominační instituce
- b) způsoby práce, kterých se k tomu používá, nerespektování statutárních zástupců a přelézání ohrad

Považoval bych proto za správné, kdyby vůdci denominací, kteří mají před Bohem i společností za sbory odpovědnost a zejména ty, v jejichž vodách KMS podniká své aktivity, byli s učením a způsoby jejich práce obeznámeni a nenechali se uchláholit líbivými slovy o jednotě, spolupráci a probuzení, pokud nevědí, co se pod těmito pojmy, v pojetí charismatiků, skrývá.

Několik slov

Chtěl bych podotknout, že veškeré lidské dílo není bezchybné. Není jím zajisté ani tato studie. Přes to si myslím, že přináší dost vážná obvinění, která jsem se snažil co nejméně doložit. Nechci zde pošpinit mnoho prospěšného, co KMS v minulosti vykonala. Dovolím si však dosti odvážně parafrázovat výrok Pána Ježíše Krista, který na adresu svých učedníků pronesl: "...*ač jste zlí, umíte dávat dobré dary...* (Mt 7,11).

Jsem přesvědčen, že KMS vykonala mnoho velmi prospěšného pro Boží dílo v naší zemi, avšak její podstata -vize- je špatná. Nevěřím, že toto dobré ovoce (např. celostátní modlitební řetěz, vydání knih vynikající úrovně např. "Bručko", "Operece bez narkózy", dětské knihy apod.), je produktem stromu s názvem "falešná jednota", nýbrž svrchovaným působením Boží milosti. Myslím, že by bylo opravdu velká škoda, kdyby tomuto cíli měly sloužit.

Rovněž bych chtěl podtrhnout v mnohém jistě velmi kvalitní službu Dereka Prince. Zejm. jeho misijní činnost mezi muslimy, lásku k Izraelskému národu a vyzvednout jeho jasné, srozumitelné a veřejné pokání a distancování se od struktury Pastýřského hnutí. Podtrhuji také, že nevěřím, že by přímo učil, že necharizmatičtí křesťané nejsou živi nebo, že nemají Ducha. Tento postřeh z jeho výše citované studie jen dokládá, že pro svoji vizi jednotné církve zvolil naprosto špatný biblický text, kterým svoji vizi prostě nemůže ospravedlnit.

Je však zarmucující jeho postoj k denominacím, učení o Kristově utrpení v pekle (82), jeho extrémní démonologie (83) nebo nepochopení eschatologie. Rozbor by se však vymykal této práci.

Uvědomuji si, že následujícími řádky mohou vzbudit dojem, že se stavím nade vše jako soudce. Nikoliv! Ne nade vše a nikoliv jako soudce. Upozorňuji pouze na věci, které jsou zde, podle mého názoru doloženy, tedy jako svědek.

1. okruh KMS

Přezíravý postoj k legitimitě vedení denominací a eschatologie institučně sjednocené církve je založen na svérázných výkladech Starého zákona, podepřený scestnými proroctvími. Snaha vzít dějiny církve do vlastních rukou poté vede k politice přelézání ohrad, a tak to, co má ve skutečnosti jednotě sloužit, jednotu rozbíjí.

Avšak odpor k denominaci jakožto instituci je pokrytectvím. Což KMS nemá své výbory, své nakladatelství, své misionáře? Provádí školící akce a semináře, chce metodicky vést a směřovat Boží lid, vydává prohlášení k národu a jedná za církev. Funkcionáři jsou v podstatě demokraticky voleni a členové mají být rozděleni do regionů. Chce uzavírat duchovní smlouvy, pořádá konference. Což to nejsou znaky denominace? Snad s tím rozdílem, že vše se dělá za zády těch, kdo skutečně nesou zodpovědnost a KMS se tak stává jakousi "stínovou denominací".

Denominace jsou ostrakizovány avšak denominační příslušnost slouží jako autorita k oslovování národa prohlášeními, které se rodí v dílnách KMS. Zodpovědní zástupci KMS by se proto měli od těchto věcí srozumitelně distancovat.

2. okruh letničního hnutí

Apoštolská církev je z registrovaných, státem uznaných církví v KMS skrze své sbory nejpočetněji zastoupena. Uvědomují si příslušní vůdci, že účastí na věci, která není podstatou jejich teologie se stávají za celou vizi KMS a její naplňování spoluzodpovědní? Dostává se jim však za to ovoce ve formě obtížného přijetí ostatními křesťany, kteří díky tomu nedokáží rozeznávat mezi letničními a charizmatiky.

Knihovny zúčastněných sborů jsou díky tomu plné literatury hnutí Víry, či některých kontroverzních titulů Dereka Prince, což členy církví může vést k narušení plného duchovního života, nepochopení významu chudoby a utrpení a odmítání např. nemoci na základě neexistujícího univerzálního zaslíbení uzdravení, či strachu z démonů.

Charismatické letniční sbory mají dvojí autoritu a v denominaci dochází k pnutí. Skrze různé akce jsou sbory infiltrovány charismatickým učením (zástupné vyznávání hříchů nevěřících a skrze to smířování národů, masové prodlužování nohou, vymítání démonů z Duchem naplněných křesťanů, svazování mocností, prorocství o výlučnosti KMS...)

Rovněž podpora akcí, od kterých se již sami charizmatici, v jejichž středu k podobným věcem došlo distancovali, a které byly kdysi motorem "z dola" vedených ekumenických snah KMS, vede k těmto rezervovaným postojům. Mám na mysli tzv. Torontské požehnání. Byl to sám nedávno zesnulý John Wimber, který zmíněný sbor Vinice vyloučil ze svého svazku pro nebiblickou teologii. Přes to byli právě letniční, kteří překladem popularizačního spisku *"What in the World is Happening to us?"* (84) přispěli k rozšíření této charismatické vlny do naší země.

Dnes je ticho po pěšině, avšak nedůvěra, která byla tímto zaseta, navzdory na různých rovinách úspěšně se rýsujícím vsřícným krokům z počátku devadesátých let, přetrvává.

Snahy o jasné odřeknutí se nebiblických charismatických doktrín jako např. vynikající seminář s Reinholdem Ulonskou - mužem, který již v minulosti některé věci Vinice kritizoval - o učeních ohrožujících letniční hnutí (1993) nebo seminář s Ove Gustafssonem o tzv. hnutí Víry (1994), vydání knih "Svrablavé uši" a "Jiné evangelium", jsou jistě v naší zemi průkopnickou a vítanou službou. Avšak participování na aktivitách KMS, která sama tyto věci šíří, nedávají těmto snahám punc věrohodnosti.

Odpovědní vůdci by měli zvážit svůj díl viny na těchto věcech a zaujmout postoj ke své účasti v KMS.

3. okruh evangelikálních církví

Rozpory z počátku století, způsobené "Berlínským prohlášením" (85) zasahujícím ještě značnou měrou do padesátých až šedesátých let, (i když nebylo evangelikály v ČR nikdy oficiálně akceptováno) a rovněž zranění způsobené někdy ne vždy citlivým jednáním a později vystoupením letničních sborů z Církve bratrské na Těšínsku, tak jako přirovnání některých skupin letničních k parazitům na kmeni církve z řad vůdců Smíchovské konference (86) jsou snad již minulostí.

Různá napětí, ke kterým dnes dochází díky dvojí autoritě evangelikálních sborů v KMS jsou pak přičítána na vrub učení o "křtu v Duchu svatém" a aplikaci duchovních darů obecně. Vliv knih hnutí Víry, oslavujících prosperitu a nárokuje uzdravení, zhusta šířenými KMS jsou mylně pokládány za letniční či charismatické - v původním to slova smyslu.

Snaha bránit se knihami typu McArthura "Charizmatici" která háže do jednoho pytle všechny pomluvy se zřídka kdy kritickou pravdou, pak vede k posilování proticharismatických pozic na jedné straně a protievanglikálních pozic na straně druhé. Budování zákopů, bránících se něčemu, co nebylo nikdy řečeno, jen vyostřuje již tak silné pnutí.

Evangelikální vedoucí by se neměli nechat unést pojmy jako je "spolupráce" a "jednota", pokud netuší, co se za těmito pojmy skrývá a zvážit svůj podíl viny na uskutečňování vize KMS, jejichž sbory se v ní podílí. Avšak také přehodnotit svůj vztah k letničně-charismatickému hnutí a jejich skutečnému a nezakreslenému pojetí duchovních darů a snažit se poctivěji rozlišovat.

Použitá literatura a poznámky

1. Pohl Alfred H., 17 důvodů proč jsem opustil jazykové hnutí, A - ALEF, Ostrava, str. 58-61

Mezi další monografie, které se zabývají kritikou charismatického učení patří u nás: 1. "Chvála Pána" od Beshira a Raymonda, 2. "Tři kapitoly nejen do sboru Korintského" od Urbana, 3. "Dějiny entusiastického křesťanstva" od Fazekaše, 4. "Charismatici" od McArthura, 5. "Svrablavé uši" od Stetze a 6. "Jiné evangelium" od McConnella.

Jedná se o knihy adventistů (1), kteří, v rámci své teologie, považují letniční a charismatické hnutí za působení ďábla, evangelikálů (2, 3, 4), z nichž někteří zpochybňují biblickou oprávněnost křtu Duchem, jakožto druhé zkušenosti a letničních (5) a charismaticků (6), kteří kritizují jednotlivá učení

2. tamtéž, str. 61

3. "Network Statement of Purpose", The Network, duben - srpen, 1986, str. 6 - 18, in "McConnell D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 93"

4. "Code of Ethics", The Network, únor - březen 1987, str. 7 in "McConnell D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 93"

5. Drápal D., Vznik jednoty někdy připomíná porod, Život víry, roč. 2, červen, 1991, str. 122

6. Drápal D., K rozhovoru o jednotě, Život víry, roč. 5, listopad, 1994, str. 307

7. Drápal D., Apoštolská služba a členství ve sboru, samizdat, prosinec, 1995, str. 9

8. Drápal D., Proniknout dál, Život víry, roč. 4, říjen, 1993, str. 291

9. Drápal D., Apoštolská služba a členství ve sboru, samizdat, prosinec, 1995, str. 5

10. Tamtéž, str. 6

11. Rucký E., Na křižovatce, Život víry, roč. 7, září, 1996, str. 239

12. Rucký E., Jubilejní desátá, Život víry, roč. 8, červen 1997, str. 3

13. Drápal D., Apoštolská služba a členství ve sboru, samizdat, prosinec, 1995, str. 3

14. Šimmer P., Jednota Božího lidu, Život víry, roč. 5, březen, 1994, str. 63

15. Pavel J. II., Ut unum sint, o ekumenickém úsilí, Zvon, 1995, str. 73

Papež zde doslova píše: *"Jako římský biskup jsem si plně vědom..., že Kristus touží po plném a viditelném společenství všech těchto komunit (míněny nekatolické církve)... Jsem přesvědčen o tom, že mám v této oblasti zvláštní odpovědnost spočívající především v uznávání ekumenických snah většiny křesťanských společenství a v pozornosti vůči požadavku, abych našel způsob, jak vykonávat primát... Avšak... jen z touhy pravdivě poslechnout Kristovu vůli poznávám, že jako římský biskup jsem povolán k výkonu této služby... Bez ustání se modlím k Duchu svatému... abychom mohli -samozřejmě společně- hledat formy, v nichž by se tato služba stala službou lásky uznávanou všemi zúčastněnými"*

16. Pavel J. II., Tetrico milenio adveniente, o přípravě na jubilejní rok 2000, Zvon, 1995, str. 36

17. Beshires O. B., Raymond H. W., Chvála Pánu, Advent, Praha, 1992, str. 74

18. Vandeam E. V., Co se mi líbí na, Advent-Orion, 1992, str. 100

Autor zde velmi zdvořilým a pozitivním způsobem srovnává jednotlivé křesťanské směry, ale jasně ukazuje, že pravdy adventistů stojí nade všim: *"Světlo totiž bude svítit dále, až do onoho dne, kdy přijde Ježíš. A když nám Bůh milostivě ukáže ve svém slovu nějaké další světlo, měli bychom ho opět přivítat. Myslím, že vám začíná být jasné, proč jsem si zvolil za svůj duchovní domov společenství adventistů sedmého dne. Stále další a další křesťané přicházejí k témuž přesvědčení..."*

19. Allan J., Butterworth J., Langleyová M., Víry a vyznání, Svornost, 1994, str. 100 - 101

20. Drápal D., Vznik jednoty někdy připomíná porod, Život víry, roč. 2, červen, str. 122

21. Dittrich T., Jednotu, ale ne za každou cenu, Život víry, roč. 6, červenec, 1995, str. 207

22. Prince D., Určena povstat, Boží pořádek obnovení Kristova těla, Život víry, roč. 2, listopad, 1991 str. 223 - 225.

Studie obsahuje dovětek: "*Tato stat' Dereka Prince vyšla v časopise New Vine. Otiskujeme ji se svolením autora ještě z dob totality...*"

23. Stetz J., Svrablavé uši, Křesťanský život, Albrechtice, 1995, str.30

Autor knihy uvádí citát z Bashamovy knihy "*Can a Christian Have a Demon?*" kde Basham interpretuje Pavlův exorcismus věštkyně z Makedonie slovy: "*Co myslíte, jak vykládají tento příběh služebníci vysvobození? Je to neuvěřitelné. Tvrdí, že démonem posedlá dívka se připojila ke křesťanům o po mnoho dní s nimi uctívala Boha. Prý učinila skutečné vyznání a stala se dokonce uznávaným členem; Pavel však rozpoznal, že má démona. Přišel na to až o mnoho dnů později a démona vyhnal. Je to velice dobrý příklad překrucování Písma.*"

24. Derek Prince, His life, His work, <http://www.derekprince.com/dpmus/earlzear.htm>

25. Navrátil A., Apoštolský úřad, Život v Kristu, 1998/2, str. 8

"Postavení založené na vztazích je mimo diskusi. Bez nich může existovat např. diktatura. Ježíšův příklad nám však ukazuje něco zcela jiného. Instituční postavení je zřejmé z výše uvedených veršů". V práci jsou uvedeny např. verše Lk 8,1-3, Sk 13, 2-5, Sk 20, 1-4 kterými autor dokládá práci týmu. Dále Ga 2,6-9, kde autor uvádí odlišnou pracovní oblast.

26. Dittrich T., Sešel se ŠV KMS, Život víry, roč. 9, 1998, str. 19

27. Prince D., modlitba a půst mění dějiny, Logos, 1991, str. 156

"Tento novozákonní obraz církve na konci tohoto věku je potvrzen různými starozákonními prorocstvími. Jedno z nejkrásnějších prorocství na toto téma nalezneme v knize Izajáš od 19. verše 59. kapitoly do 5. verše 60. kapitoly... Dnes je připraveno velké dějiště pro poslední velké jednání dramatu církve. Poprvé v lidských dějinách může být úkol kázat evangelium všem národům naplněn během jedné generace... Použití těchto prostředků bude stát obrovské množství peněz, ale v Izajášovi 60,5 Bůh zaslíbil církvi posledních dnů "dary hučícího moře" a "bohatství pronárodů". To jsou jim ustanovené zdroje a zaopatření. Finanční a technické prostředky národů mají být dány k dispozici církvi, pro naplnění jejího závěrečného úkolu zde na zemi."

28. Tamtéž, str. 150

29. Joyner R., Vize o velké žni, Život víry, roč. 5, březen, 1994, str. 64-66

30. Dittrich T., Dojmy z konference, Život víry, roč. 5, srpen, 1994, str. 218-219

V závěru pastorské konference zodpověděl Derek Prince uvedený dotaz posluchačů: "*Počátek denominací je popsán v 1. K 3,1-4. V Korintě ztratili ze zřetele Ježíše a zaměřili se na lidského vůdce, řekl. U kořene je tělesnost.*"

31. Joyner R., Poslední bitva, KMS, Praha, 1998

32. Vácha V., recenze - Poslední bitva, Život víry, roč. 9, září, 1998, str. 28

33. Komise pro mezináboženský dialog, Duch v judaismu, islámu a hinduismu, Pastorační středisko, Praha, 1998 str. 9

"A Pán řekl andělům, "Pohleďte, hnětu smrtelníka z bahna a jílu. Až mu dám tvar a vdechnu svého ducha, padněte před ním a klaňte se mu." (Korán 15, 28 - 29)

34. Tamtéž, str. 3

"...činnost Ducha svatého se neomezuje jen na církev, ale můžeme se s ní setkat i mimo její viditelné hranice"

35. Nee, W., Církev v místě, Der Strom, Stuttgart, 1993

36. Tamtéž

37. Nee W., Trilogie ducha, duše a těla, Vydavatelství Rady Církve bratrské, pracovní výtisk, 1992, str. 23

38. Ptáček L., Kdo je to Derek Prince, Život víry, roč. 5, květen, 1994, str. 128-130
39. Gustafsson O., Konference o tzv. hnutí Víry, Letniční biblická akademie, Kolín, 19 - 22. 10. 1994
40. Dittrich T., Týden s Derekem Princem, Rozhovor s Danem Drápalem, Život víry, roč. 8, srpen, 1994, str. 211-212
41. Derek Prince, His life, His work, <http://www.derekprince.com/dpmus/earlzear.htm>
42. Konference o tzv. hnutí Víry, Letniční biblická akademie, Kolín, 19 - 22. 10. 1994
- O distancování se Dereka Prince od Pastýřského hnutí mluvil Tomáš Dittrich ve svém krátkém vstupu při konferenci o tzv. hnutí Víry v Kolíně v roce 1994. Přednášející teolog, Ove Gustafsson ze švédské Uppsaly, tehdy zmiňoval Pastýřské hnutí, které dle jeho informací zasáhlo v historii svými aktivitami i Českou republiku, kde mělo vyškolit místní vůdce. Jeden kazatel Apoštolské církve se tehdy zeptal, zda k tomuto hnutí patří i Derek Prince, na což dostal od přednášejícího odpověď, že v minulosti ano. Tomáš Dittrich tehdy poznamenal, že tato skutečnost by vůbec neměla být zmiňována, neboť Prince se od Pastýřského hnutí distancoval ve své knize "Pastýři a učitelé".
43. McConnell D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 93
44. Copeland K., in "McConnell, D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 93"
45. Copeland K., The Year of Equipping the Saints, New Wine, 18, leden, 1986, str. 6 - 18, in "McConnell, D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 93"
46. Report on the 1976 Charismatic Leader's Conference str. 5 in "McConnell, D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 93"
47. KMS nemlčela, Život víry, roč. 4, listopad, 1993, str. 337
- Jednalo se o petici za podporu manželů Höfingových, kteří byli v té době 10. dní ve vyšetřovací vazbě v Německu za údajné pochybné pastorační praktiky
- Na jiném místě byl T. Dittrich kritizován za uvedení denominační příslušnosti na výzvách českému národu ze dne 1. 5. 1997 a září 1997 za což se omluvil:
- "Sám jsem si mohl opět uvědomit zodpovědnost své "psavé" funkce. Za podpisy členů UŽV jako autorů loňských výzev KMS jsem uvedl pouze jejich denominační příslušnost, což mohlo vzbudit dojem, že jsou do KMS delegováni církvemi, zatímco ve skutečnosti své funkce zastávají nikoliv jako zástupci církví, ale místních sborů".* Dittrich T., Setkání vedoucích, Život víry, roč. 9, březen, 1998, str. 18
48. Krásný P., in "Jarní setkání ŠV KMS, Život víry, roč. 7, květen, 1996, str. 150"
49. Rucký E., Úvaha o poslání a budoucnosti, Život víry, roč. 5, červen/červenec, 1994, str. 200
50. Dittrich T., Jarní setkání ŠV KMS, Život víry, roč. 7, květen, 1996 str. 150
51. KMS, Křesťanská misijní společnost, traktát, Praha, bez datumu
52. Dittrich T., Sešel se ŠV KMS, Život víry, roč. 9, červen, 1998, str. 19
53. Statut Křesťanská misijní společnost (KMS), Život víry, roč. 7, říjen, 1996, str. 295
54. Drápal D., Obnova vize KMS, Život víry, roč. 9, červen, 1998, str. 19
55. Drápal D., Apoštolská služba a členství ve sboru, samizdat, prosinec, 1995, str. 2
56. Dittrich T., Co stojí jednota, Život víry, roč. 6, srpen, 1998, str. 224-226
57. Dittrich T., Mokon 3, Život víry, roč. 8, červen, 1997, str. 19
58. Dittrich T., Setkání vedoucích, Život víry, roč. 9, březen, 1998, str. 18
59. Rucký E., Quo vadis, Život víry, roč. 7, březen, 1996, str. 63
60. Dittrich T., Užší výbor KMS, Život víry, roč. 10, září, 1993, str. 284 - 285

61. Rucký E., Co stojí jednota (záznamy z vystoupení z Křesťanské konference) Život víry, roč. 6, srpen, 1995, str. 225

62. Rucký E., Čas modlitby, Život víry, roč. 6, listopad, 1995, str. 311

63. Dittrich T., "Jednání širšího výboru KMS" Život víry, roč. 7, leden, 1996, str. 27

64. Kadlec O., Bublina v základech KMS, Život víry, roč. 8, květen, 1998, str. 8

65. Dittrich T., Setkání širšího výboru KMS, Život víry, roč. 8, květen, 1998, str. 8

66. dopis členů sboru AC Čáslav, Změna v Čáslavi, Život víry, roč. 5, říjen, 1994, str. 287

67. Dittrich T., Jednota s jakým "J"? Život víry, roč. 5, říjen 1994, str. 272

68. Halama O., in "Společná pastorálka, Život víry, roč. 6, duben, 1995, str. 105"

Ne všichni členové Jednoty bratrské sdílejí vizi jednoty v instituci. Např. Jaroslav Pleva dva roky před výše citovaným příspěvkem uvedl: *"Biblická jednota není jednota instituční ani organizační... Biblické pojetí jednoty z principu vyžaduje jinakost a různost a vylučuje uniformitu."* in Dittrich T., jednota a autorita, Život víry roč. 4, duben, 1993, str. 107

69. Dittrich T., Neposílat děti do atomové války, rozhovor s Rudkem Bubikem, předsedou AC v ČR, Život víry, roč. 4, říjen, 1993, str. str. 291-294

70. Prince D., Učení a zohýbané nárazníky, Život víry, roč. 2, červen, 1991, str. 113-114

Derek Prince k tomu říká: *"...když mne Bůh uvedl do veřejné služby osvobozování a vymítání démonů, moji letniční spoluvěřící se postavili proti mně a veřejně mne napadli"*. I když to zde není explicitně obsaženo, mohlo by se jednat o to, že mezi letničními neexistovaly žádné smlouvy o zákazu veřejné kritiky, tedy to, co McConnell popisuje jako "ruku na ústa" a Princeho veřejné působení bylo veřejně kritizováno.

71. Dittrich, T., Týden s Derekem Princem, Život víry, roč. 5, srpen, 1994 str. 211-212

Dan Drápal popisuje svůj dojem z rozhovorů s Derekem Princem, kde říká: *"Jednu dobu byl letniční, potom viděl, že se letniční hnutí něčemu uzavírá..."*

72. Seminář o Pentekostálním hnutí, SSSNNS, Soukenická 15, dne 5. 5. 1995

Jednalo se o pracovní seminář Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů jehož tématem bylo letniční a charismatické hnutí. Na seminář byl pozván i Dan Drápal, jakožto představitel charismatického hnutí v České republice. Odpovídal na otázky přítomných ohledně zamýšleného vstoupení KS do JB. Při té příležitosti řekl, že by byl ochoten vstoupit i do AC, avšak poznamenal, že tato církev trpí pocitem výlučnosti. Dále krátce pojednal o dvou proudech uvnitř AC, z nichž jeden je otevřenější.

73. V extrémních polohách Kristova muka popisuje Kenneth Copeland např. ve svém článku "The price of it all" časopise "Voice of Victory" 9/91, podle něhož se Kristus stal posedlým a v pekle se znovuzrodil. Derek Prince ve studii "Dílo kříže" (samizdat) popisuje, že Kristus se toulal po smrti v šeołu jako kozel Azazel po poušti a ve své knize "Základů - vzkříšení z mrtvých" (samizdat), připouští, že jeho sestup do místa muk byl nutný pro dovršení díla smíření. Kenneth Hagin ve své knize "Uzdravení nám náleží", Logos, 1991 rovněž vidí Azazela jako předobraz Krista a Wolfhard Margies ve své knize "Milost", Logos, 1992 uvádí, že Ježíš trpěl i po své smrti na kříži a své úvahy dále rozvíjí v knize "Vykoupení", Břetislav Šípek, 1995. Rovněž tiskový mluvčí KMS Tomáš Dittrich ve své knize "Ze smrti do života", Život Víry, prohlašuje, že Ježíš nesl po smrti na kříži v pekle muka věčného zatracení.

74. Duncan D. D., Woodworth F. C. Jr., Úhelné kameny pravdy, studium biblické doktríny, ICI University, Národní kancelář Český Těšín, 1994 str. 199-200) Jedná se učebnici, kterou požívá např. Apoštolská církev ke vzdělávání svých duchovních. Autoři v ní píší: *"Nyní, když už je Písmo kompletní, nemůžeme k němu nic přidávat ani ubírat. Bůh postupně, v průběhu 1600 let zjevil svou vůli a záměr. Víc již nepotřebujeme. Bůh řekl všechno, co chtěl o sobě a svém plánu s námi říci. To znamená, že ona zvláštní inspirace, díky které dnes máme Slovo Boží v psané formě, nám dnes již není dostupná. Byla určena výlučně pisatelům Písma. Proroctví... není náhražka za zjevení, které bylo dáno*

v době apoštolů k všeobecnému vedení církve, a v žádném případě nesmí být s tímto všeobecným zjevením v rozporu."

75. Na tuto otázku narazí patrně každý, kdo se snaží charismatické učení zkoumat. Je obtížné tento bod jasně formulovat, avšak typickým příkladem je např. Kenneth E. Hagin, který vytváří doktríny ze svých duchovních vizí. Např. v knize "Autorita věřícího" 1990 popisuje své vidění, kde mu Pán dle jeho slov ukázal, že Ježíš není všemohoucí resp. že nemůže svou moc nad satanem uplatňovat. Sám o tom řekl: "*V roce 1952 se mi Pán Ježíš Kristus zjevil ve vizi a mluvil ke mně asi hodinu a půl o d'áblu, demonech a posedlosti d'áblem* (Autorita věřícího, Logos, Praha, 1990 str. 32). Mimochodem, tato vize je mezi charizmatiky velice známá a respektovaná. Zmiňuje ji i W. Margies: "*...Jiní zase říkají, že nejvyšší ze čtyř vyjmenovaných autorit jsou "pánové světa tohoto". K zastáncům tohoto pojetí patří Kenneth Hagin, který došel k tomuto názoru na základě osobně přijatého obsáhlého vidění, při němž mu Pán zjevil kompetence těchto mocností velice detailně.*"(Osvobození, Logos, 1991, str. 76 - 77). Oboje knihy vydalo nakladatelství KMS. Doktrína o církvi, svazující satana i struktura říše temnosti, dnes v charismatickém hnutí běžně praktikována, má počátek ve zjevení a její praxe se běžně používá při vedení církve. I když by charizmatiči toto tvrzení patrně striktně odmítli, dochází tak vlastně implicitně k pokračujícímu věroučnému zjevování. Na základě zjevení jsou pak formulována učení. Hagin doslova píše: "*Ke konci vize vběhl mezi Ježíše a mne zlý duch v podobě opičky nebo skřítka a rozptýlil něco jako kouřovou clonu nebo mrak. Pak začal tento démon vyskakovat a přitom křičel vysokým ječivým hlasem tak, že jsem Ježíše neviděl a ani neslyšel, co mi říká. Bylo mi divné, že Ježíš dovolí démonovi, dělat takový rámus, že démona nezažene, abych slyšel, co mi říká. Chvilí jsem čekal, ale Ježíš proti démonovi nic nepodnikal. Mluvil dál, ale já jsem mu nerozuměl ani slovo - a potřeboval jsem to, protože mi dával instrukce, které se týkaly d'ábla, démonů a jak je třeba uplatňovat autoritu. Pomyslí jsem si: "Copak neví, že neslyším, co mi říká? Potřebuji to slyšet a neslyším nic!" Zmocňovala se mne panika. Byl jsem tak zoufalý, že jsem vykřikl: "V Ježíšově jménu ti poručím ty bídný duchu, abys přestal!" Ve chvíli, kdy jsem to řekl, padl malý démon na zem, jako pytel brambor a černý oblak zmizel. Démon ležel na zemi, celý se třásl, skučel a nařikal jako spráskané štěně. Na mě se ani nepodíval. "Musíš být nejen zticha, ale musíš i odtud pryč, ve jménu Ježíše." Poručil jsem a on odběhl. Pán přesně věděl, co jsem si myslel. Napadlo mě: "Proč neudělal něco sám, proč to dopustil?" Ježíš se na mne podíval a řekl: "Byl bych nemohl nic dělat, kdybys nezasáhl ty." To mě opravdu šokovalo - nechtěl jsem věřit vlastním uším. Namítl jsem: "Pane, vím, že jsem neslyšel dobře! Řekl jsi přece, že jsi nechtěl, ne?" Odpověděl: "Byl bych nemohl nic udělat, kdybys nezasáhl ty." To se opakovalo čtyřikrát. Opakoval však velice důrazně: "Ne neřekl jsem, že jsem nechtěl, řekl jsem, že jsem nemohl."*

Poté Ježíš ukázal Haginovi místa v Písmu, která pravdivost jeho výroků Haginovi potvrdila.

76. Mačák J., Jednota - klíč k probuzení? Život v Kristu, 5/1996, str. 16

77. Vojtíšek Z., O jednotě, Eliezer, 2/96, str. 4-7

78. Bubik R., O jednotě, Život v Kristu, 1996/3, str. 3

79. Hallerová L., in: "Dittrich T., Ráno se vždycky podívám, že Pán ještě nepřišel, říká Ludmila Hallerová, ŽV, roč. 9, září, 1998, str. 5-6".

80. McConnell D. R., Jiné evangelium, Křesťanský život, Albrechtice, 1996, str. 90

Autor zde poukazuje na obecný odpor charismatického hnutí k denominacím, avšak konstatuje, že Pastýřské hnutí a hnutí Víry jsou v podstatě denominace.

Např. "*U hnutí Víry máme také většinu ostatních znaků denominace. Cílem ICFCM je zabezpečit: 1) ústřední národní organizaci zodpovídající za komunikaci a koordinaci, 2) oblastní a celonárodní konferenci, 3) systém pokračujícího vzdělávání pro služebníky, 4) komisi pro výcvik misionářů, 5) organizační aparát pro umístování kaplanů do armády. kromě těchto hlavních složek církevní krmě se hnutí Víry chlubí řadou základních a středních církevních škol, akademických vzdělávacích institucí (Rhema a podobné školy) a vydavatelstvím (Harrison House, Tulsa, Oklahoma) a větším počtem paracírkevních asociací..."*

81) Osobní rozhovor autora s pastorem sboru AC ze dne 25. 9. 1998, potvrzený zápisem z pastorálky Apoštolské církve v Kolíně ze stejného dne.

82) Prince D., Základy, kniha V - VII, samizdat, str. 21

Prince zde uvádí: *Z "ráje" Kristus pokračoval dolů do oblasti "šeólu" vyhrazené pro duchy bezbožných. Zřejmě jeho sestup na toto místo musel být nutný k dovršení díla smíření za lidské duchy, protože musel vytrpět nejen tělesné, ale také duchovní důsledky hříchu".*

Je smutné, že zde vlastně Prince popírá dostatečnost smírčí oběti těla a krve a zpochybňuje tak Kristova slova "Je dokonáno".

83) Prince D., Svobodní k uctívání, vyučovací dopis, DPM pro ČR, bez datumu

Derek Prince zde popisuje jak z něho v průběhu jeho života (Duchem naplněného křesťana) odcházeli démoni

"Byl jsem ve skupině křesťanů, kteří čekali v modlitbě na Boha. Náhle, bez jakékoliv účasti mé vůle, byly mé ruce nahoře a mé tělo se v krátké chvíli několikrát křečovitě zaškubalo... Bůh mi ukázal, že jsem byl osvobozen od ducha strnulosti (o tom jsem nikdy před tím neslyšel).. Myslím, že po staletí se něco podobného dělo v křesťanské církvi."

Ve své brožurě "Jak rozeznat a vyhnat demony", samizdat, bez datumu, str. 5, např. tímto způsobem slouží křesťanu:

"...Bratře Princí, nikdy jsem nikoho nezabil." Jistě že ne, ale démon do vás vstoupil s úmyslem, přimět vás někdy později, až k tomu bude příležitost, spáchat vraždu".

84) Jackson B., Co se to s námi jenom děje, Křesťanský život, Albrachtice, 1995

85) Prohlášení o tak zvaném hnutí letničním, usnesené na konferenci zástupců církví svobodných i státních v Berlíně, dne 15. srpna 1909 podepsané 56 kazatelů, farářů a předních věřících evangelických mužů Německa. Zde se mimo jiné píše:

"Letniční hnutí není shora, ale zdola, má mnoho zjevů společných se spiritismem. Působí v něm démoni, kteří ďáblem lstivě vedeni, lež s pravdou zaměňují k svedení dítek Božích. V mnoha případech se ti "Duchem obdaření" ukázali býti posedlými."

86) Smíchovská konference Církve bratrské, Praha, 1958, schválený referát ThDr. Jana Urbana